

Nr 4

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1955/56 under fjärde huvudtiteln, avseende anslagen inom försvarsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.
(1:a avd.)

1:o) **Överbefälhavarens utredning rörande krigsmaktens fortsatta utveckling.** I propositionen nr 1 har departementschefen under fjärde huvudtiteln (punkt 1, s. 5—14 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955) meddelat, att överbefälhavaren med skrivelse den 27 oktober 1954 framlagt utredning och förslag beträffande riktlinjer för krigsmaktens fortsatta utveckling, avseende budgetåren 1955/56—1964/65.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lage Svedberg m. fl.* (I: 45) och den andra inom andra kammaren av herr *Spångberg m. fl.* (II: 52), i vilka hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en parlamentarisk utredning och förslag om försvarsorganisationens fortsatta utveckling, varvid en tioårsplan bör utarbetas syftande till en successiv minskning av nuvarande försvarskostnader,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Öhman* och *Helmer Persson* (I: 85) och den andra inom andra kammaren av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.* (II: 111), i vilka hemställts, att riksdagen för sin del måtte besluta hemställa till Kungl. Maj:t om tillsättandet av en parlamentarisk försvarsberedning som före det slutliga ståndpunktstagandet till ÖB-planen måtte överväga sådana riktlinjer för den svenska försvarsmakten som utvecklats i motionerna och syftar till att nedbringa försvarsutgifterna och utveckla ett demokratiskt neutralitetsförsvar.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna II: 52 och II: 111.

Efter att ha lämnat ett referat av överbefälhavarens utredning har departementschefen för egen del anfört följande.

»Vid anmälan av fjärde huvudtiteln i föregående års statsverksproposition omnämnde jag att överbefälhavaren efter samråd med mig låtit igångsätta vissa utredningar beträffande försvarskostnadernas storlek på längre sikt och den ur strategisk synpunkt lämpligaste avvägningen mellan de olika försvarsgrenarna. Resultaten av dessa undersökningar har nu överlämnats till Kungl. Maj:t. En redogörelse för den huvudsakliga innebörden härav har lämnats i det föregående.

Utredningen innefattar en grundlig analys av våra försvarsproblem och en beräkning av försvarskostnaderna under tioårsperioden 1955/56—1964/65 med utgångspunkt i de av överbefälhavaren förordade principiella riktlinjerna för krigsmaktens fortsatta utveckling. Det ligger i sakens natur att en dylik utredning omspänner en rad svårbedömbara problem och avvägningsfrågor. Detta gäller icke minst med hänsyn till den snabba militärtekniska utvecklingen som å ena sidan med skärpa påvisar behovet av långtidsplanering på försvarets område men som å andra sidan gör en dylik planering mycket vanskelig. Överbefälhavarens utredning utgör ett idéprogram för försvarets fortsatta utformning som enligt min mening ger material av väsentlig vikt för diskussionen kring dessa ting. Genom undersökningarna har vidare skapats underlag för statsmakternas bedömning av konsekvenserna av åtgärder i den ena eller andra riktningen.

Vid mitt studium av det föreliggande utredningsmaterialet har jag kommit till den uppfattningen att ställningstagandet till förslagen måste föregås av grundliga överväganden. Frågorna är av den komplicerade natur att man enligt min mening bör ta god tid på sig för deras lösande så att förhastade åtgärder undviks och det blir möjligt att komma fram till hållbara resultat. Vägledande för bedömningen måste bland annat vara ett ingående studium av frågorna med vilka stridsmedel och inom vilka delar av försvaret som den största militära effekten erhålles av en given ekonomisk insats. Det är därför enligt min åsikt icke möjligt att i anledning av utredningen redan till innevarande års riksdag framlägga ett förslag till riktlinjer för försvarets fortsatta utformning. Jag vill i detta sammanhang framhålla att föredragningar beträffande utredningen ägt rum under november och december månader förra året inför ledarna för de demokratiska partierna och dessa partiers riksdagsgrupper. Det är min avsikt att även i fortsättningen föranstalta om sådana överläggningar, i den mån så visar sig lämpligt.

Med den ståndpunkt jag sålunda intar till frågan om tidpunkten för framläggandet av ett samlat förslag till den framtida försvarsavvägningen saknar jag anledning att i detta sammanhang ingå på en närmare granskning av det av överbefälhavaren framlagda utredningsmaterialet. Jag anser mig dock böra beröra en synpunkt som är av betydelse för diskussionen beträffande vårt försvars fortsatta utformning. Verkställda utredningar

ger vid handen att det icke är möjligt att på längre sikt inom den nuvarande kostnadsramen vidmakthålla krigsmakten vid den omfattning den nu har. Huvudskälet härtill är den kostnadsökning som betingas av den militärtekniska utvecklingen, vilken kostnadsökning icke kan uppvägas ens av mycket långt gående rationaliseringsåtgärder. Ett bibehållande av den nuvarande kostnadsramen under det närmaste decenniet kommer med nödvändighet att efter hand leda till en kvantitativ reduktion av vårt lands försvarskrafter. Kostnadsökningen på grund av den tekniska utvecklingen måste då kompenseras av begränsningar i de tre försvarsgrenarnas organisation. Ett vidmakthållande i stort av försvarets nuvarande omfattning — exempelvis sådant försvaret utformats i överbefälhavarens förslag med en viss begränsning av armé- och marinstridskrafterna men med en kompenserande förstärkning av flygvapnet — leder således till en successiv kostnadsstegring.

Mot bakgrunden av den uppfattning jag i det föregående gett uttryck för har det fallit sig naturligt att ge den försvarshuvudtitel, som utarbetats för nästa budgetår och som härmed framlägges, karaktären av ett provisorium i avvaktan på ett ställningstagande beträffande den allmänna försvarsavvägningen. För att icke föregripa detta ställningstagande har min utgångspunkt vid behandlingen av försvarsbudgeten varit att låta verksamheten inom försvaret under nästa budgetår utformas efter i huvudsak samma linjer som för närvarande och på grundvalen av förefintliga materielplaner för de tre försvarsgrenarna.»

Utskottet har vid sin behandling av förevarande punkt inhämtat närmare upplysningar rörande underlaget för överbefälhavarens beräkningar rörande försvarskostnadernas utveckling. Utskottet har härvid tagit del av vissa skisserade lägre kostnadsalternativ än det i överbefälhavarens utredning framlagda. Enligt överbefälhavarens utredningar skulle det icke vara möjligt att på längre sikt vidmakthålla krigsmakten vid den omfattning, som den nu har inom den nuvarande kostnadsramen. Sålunda skulle ett bibehållande av de nuvarande försvarskostnaderna leda till en successiv beskärning av de samlade försvarsstyrkorna, vilken vid tioårsperiodens slut kunde beräknas uppgå till omkring en tredjedel av försvarets nuvarande omfattning.

Utskottet anser i likhet med departementschefen, att ställningstagandet till överbefälhavarens utredning rörande försvarets framtida utformning bör med hänsyn till de svårbedömbara problem och avvägningsfrågor, som densamma omfattar, föregås av grundliga överväganden. Utskottet finner det därför naturligt, att det icke varit möjligt att redan till innevarande års riksdag framlägga ett samlat förslag i ämnet. Av de skäl, som närmare utvecklats i utredningen, synes det utskottet dock angeläget, att

Kungl. Maj:t utan onödig tidsutdräkt förelägger riksdagen ett sådant förslag. Redan med hänsyn härtill kan utskottet icke förordna tillsättandet av en parlamentarisk utredning av den typ, som avses i de i ämnet väckta motionerna. Visserligen ha tidigare försvarsordningar utarbetats av parlamentariska kommittéer med biträde av militär expertis. Överbefälhavarens förslag har emellertid föregåtts av en utredning rörande hela det frågekomplex, som sammanhänger med utvecklingen av försvarsorganisationen under ett antal år framåt, varvid olika kostnadsalternativ skisserats. Det grundläggande material, på vilket bedömningen av en tidsenlig försvarsorganisation måste bygga, föreligger alltså redan. En utredning av den art, som åsyftas i motionerna, synes enligt utskottets mening därför icke påkallad.

Med hänsyn till den utomordentliga betydelse, som måste tillmätas frågan om försvarets framtida utformning, framstår det för utskottet som angeläget, att representanter för riksdagen redan på ett förberedande stadium få tillfälle att i detta spörsmål göra sin mening gällande. Utskottet hävdade denna uppfattning föregående år, då riksdagen helt anslöt sig till densamma. Utskottet vill ytterligare framhålla, att en så upplagd parlamentarisk översyn icke saknar tidigare motstycke, då fråga varit om mera betydelsefulla försvarsavväganden. Sålunda må erinras om att år 1942 chefen för försvarsdepartementet enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillsatte en särskild beredning med uppgift att överarbeta det förslag, som hade framlagts av 1941 års försvarsutredning. Denna beredning fattade såsom sin huvuduppgift att medverka till att största möjliga effekt utvunnes ur försvarskostnaderna.

Utskottet anser betydelsefullt, att en sådan översyn även nu kommer till stånd. Denna översyn bör ha till huvudsakligt syfte att på ett förberedande stadium möjliggöra en bedömning ur allmänna synpunkter av det utredningsresultat, vartill överbefälhavaren kommit. Den bör icke vara bunden av begränsande direktiv eller förutsättningar. Enligt utskottets mening är det önskvärt, att beredningens arbete påskyndas så, att densamma kan slutföras under loppet av instundande höst.

Utskottet vill föreslå, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver tillkänna vad utskottet sålunda förordat.

Vad beträffar de motionsvis gjorda yrkandena torde av det anförda framgå, att desamma avstyrkas av utskottet.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med avslag å motionerna I:45 och II:52 samt I:85 och II:111, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört.

2:o) **Repetitionsövningsverksamheten under budgetåret 1955/56.** Departementschefen har (punkt 1, s. 15—17 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955) framhållit, att han i sina beräkningar under försvarsbudgeten för nästa budgetår utgått från att repetitionsövningsverksamheten inom armén skall bedrivas i samma omfattning som under innevarande budgetår.

I samband härmed har departementschefen anfört, bland annat, följande.

I 1954/55 års budget har räknats med en minskning av antalet i repetitionsövningar deltagande värnpliktiga med 25 000 man, vilket innebär en besparing av 20 miljoner kronor. Det förhållandet att departementschefen förordar en fortsatt begränsning av repetitionsövningsverksamheten sammanhänger med att överbefälhavaren i sin utredning räknat med befrielse från repetitionsövningar för vissa värnpliktiga vid enheter utanför krigsmakten.

Genom beslut den 10 december 1954 har departementschefen tillkallat sex sakkunniga med uppdrag att verkställa utredning rörande de värnpliktigas utnyttjande i det totala försvaret.

Utskottet. I innevarande års försvarsbudget har räknats med en minskning av arméns repetitionsövningskontingent med 25 000 man. Departementschefen utgår i sina beräkningar för nästa budgetår från fortsatt begränsning av repetitionsövningsverksamheten. Denna begränsning grundar sig på av överbefälhavaren gjorda rekommendationer i samband med dennes utredning rörande krigsmaktens fortsatta utveckling. Utskottet har icke något att erinra häremot och kommer alltså i det följande att vid beräkningen av ifrågakommande anslag räkna med samma repetitionsövningsverksamhet inom armén som för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört.

3:o) **Viss beredskapsfråga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 1, s. 20 och 21) hemställer utskottet,

att riksdagen må jämväl för budgetåret 1955/56 medgiva att, därest av beredskapsskäl värnpliktiga inkallas till repetitionsövning av större omfattning eller beredskapsövning eller ock av samma skäl andra särskilda åtgärder måste vidtagas, följande under riksstatens fjärde huvudtitel uppförda reservationsanslag, nämligen Armén: Övningar m. m., Armén: Underhåll av tygmateriel m. m., Marinen: Övningar m. m., Ma-

rinen: Underhåll av fartyg m. m., Flygvapnet: Övningar m. m. samt Flygvapnet: Drift och underhåll av flygmateriel m. m., må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas.

Försvarsdepartementet

4:o) **Försvarsdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 22 och 23) att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för försvarsdepartementet, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Försvarsdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 930 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 900 000 kronor.

Departementschefens förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsändringar, inrättande vid försvarsdepartementet från och med nästa budgetår av en tjänst som byråchef för lagärenden i Cr 13. Erfarenheterna har enligt departementschefen till fullo styrkt att ett permanent behov av sådan arbetskraft föreligger.

Utskottet har icke något att erinra mot inrättande av den föreslagna byråchefstjänsten och godtager den verkställda anslagsberäkningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

- a) på personalförteckningen för försvarsdepartementet uppföra en tjänst för byråchef för lagärenden i lönegrad Cr 13;
- b) fastställa följande avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöning till departementschefen	37 700
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	489 500
3. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	185 900
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 060
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	196 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	136 840

Summa kronor 1 049 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	119 000
	<hr/>
Nettoutgift kronor	930 000

c) till *Försvarsdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 930 000 kronor.

5:o) **Försvarsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 23), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

Centrala förvaltningsmyndigheter**FÖRSVARETS CIVILFÖRVALTNING**

6:o) **Försvarets civilförvaltning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 27—32) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för försvarets civilförvaltning, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets civilförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att under förutsättning, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits, medgiva överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, dels ock till Försvarets civilförvaltning: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 885 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 3 575 000 kronor.

Genom beslut den 8 oktober 1954 och den 16 juli 1954 har Kungl. Maj:t medgivit civilförvaltningen att under budgetåret 1954/55 överskrida den i ämbetsverkets avlöningsstat upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal för anställande av viss närmare angiven extra personal dels vid hålkortscentralen, dels ock vid avlöningscentralen. Kungl. Maj:t har vidare genom beslutet den 8 oktober 1954 bemyndigat civilförvaltningen att under budgetåret 1954/55 taga i anspråk fyra för försvarets lokala myndigheter avsedda kontorister i Ca 13.

Genom den beslutade omorganisationen kan personalbesparingar göras hos lokala och regionala myndigheter. Härvid beräknas uppstå en netto-besparing, som — oräknat besparingarna för sociala förmåner — väntas uppgå till i runt tal 800 000 kronor per år.

För budgetåret 1955/56 bör enligt departementschefen erforderlig uppräkning av anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal ske med hän-

syn till hålkortscentralens utbyggnad och organiserandet av avlöningscentralen. Departementschefen räknar i detta sammanhang med att av de extra tjänster, som inrättats genom Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 16 juli 1954 och den 8 oktober samma år, tjänsterna för en assistent i Cg 23, tre maskinoperatörer i Cg 13 och tre maskinbiträden i Cg 8 ävensom tjänster för två maskinoperatörer i Cg 15 och en maskinoperatör i Cg 11 omvandlas till extra ordinarie. Två biträdestjänster föreslås skola inplaceras i den normala befordringsgången för biträdespersonal. Övriga genom beslut den 16 juli och den 8 oktober 1954 inrättade tjänster bör enligt departementschefen tills vidare bibehållas såsom extra. Medel behöver för nästa budgetår ej beräknas för nuvarande tre tjänster för maskinoperatörer i Ce 10. Departementschefen räknar vidare med att jämväl för budgetåret 1955/56 fyra kontorister vid försvarets lokala myndigheter tas i anspråk för tjänstgöring vid avlöningscentralen. Departementschefen räknar således tills vidare icke med att kontoristerna uppföres på civilförvaltningens personalförteckning.

För avlöande av personal i de tjänster, som inrättats vid civilförvaltningen för övertagande av arbetsuppgifter från krigsmaterielverket, beräknar departementschefen erforderliga medel under vederbörande anslagsposter.

Medel för avlöande av sju kontorsbiträden föreslås skola överföras från anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal till anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän. En tjänst för ordinarie kontorsbiträde i Ca 8 anses böra indragas. Departementschefen räknar vidare med att två på övergångsstat uppförda tjänster, en för revisionskommisarie i Ca 29 och en för revisor i Ca 25, avföres ur personalförteckningen.

Civilförvaltningen, som tillsammans med statens organisationsnämnd utrett frågan om civilförvaltningens verksamhet beträffande kontorsorganisationen inom försvaret, avser att inom den närmaste tiden avge förslag i ämnet. Om det vid Kungl. Maj:ts prövning av förslaget skulle visa sig vara lämpligt att under budgetåret 1955/56 anställa personal för att på försök sätta i gång denna verksamhet, torde, framhåller departementschefen, civilförvaltningens anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal — vilken post enligt departementschefen bör uppföras obe-teknad från och med nästa budgetår — enligt Kungl. Maj:ts medgivande få överskridas med belopp, som erfordras för ändamålet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka de föreslagna ändringarna i personalförteckningen och har icke något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen. Ej heller har utskottet något att invända mot att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må överskridas under den av departementschefen angivna förutsättningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) ur personalförteckningen för försvarets civilförvaltning utesluta dels en på ordinarie stat uppförd tjänst för kontorsbiträde i lönegrad Ca 8, dels ock på övergångsstat uppförda tjänster för en revisionskommisarie i lönegrad Ca 29 och en revisor i lönegrad Ca 25;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets civilförvaltning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 884 000
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	18 300
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	2 148
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 507 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	488 552
	<hr/>
	Summa kronor 3 900 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	15 000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 3 885 000

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att, under förutsättning som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits, medgiva överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal;

d) till *Försvarets civilförvaltning*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 3 885 000 kronor.

7:o) **Försvarets civilförvaltning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 32 och 33), innebärande en främst av fortsatt utbyggnad av civilförvaltningens hålkortsanläggning föranledd anslagshöjning av 240 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets civilförvaltning*: *Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 740 000 kronor.

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

8:o) **Försvarets sjukvårdsstyrelse: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 34—37), innebärande, förutom vissa automa-

tiska kostnadsändringar, dels att en tjänst för ingenjör i Ce 23 inrättas i utbyte mot en ingenjörstjänst i Cg 23, dels att en tjänst för expeditionsvakt i Ce 10 ordinariesättes, får utskottet, med förmälan att anslaget för innevarande budgetår är uppfört med 675 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må

a) på personalförteckningen för försvarets sjukvårdsstyrelse uppföra en tjänst för expeditionsvakt i Ca 10;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsstyrelse, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	289 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	67 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	12 600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	267 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	91 900
	Summa kronor 728 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	38 000
	Nettoutgift kronor 690 000

c) till *Försvarets sjukvårdsstyrelse*: Avlöningar för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 690 000 kronor.

9:o) **Försvarets sjukvårdsstyrelse: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 37), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets sjukvårdsstyrelse: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

KRIGSMATERIELVERKETS AVVECKLINGSORGANISATION

10:o) **Krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, s. 37—40) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivna riktlinjer fastställa personalförteckning för krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation, att tillämpas under budgetåret 1955/56, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för

krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation, att tillämpas under nämnda budgetår, dels ock till Krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 3 130 000 kronor.

Vid uppskattningen av medelsbehovet har krigsmaterielverket beräknat avlöningar under ett halvt budgetår för *dels* två tredjedelar av den på ekonomisektionen anställda personalen, *dels* en förste byråsekreterare i lönegrad 27, en registrator, en kansliskrivare, fem kontorsbiträden och en kontorselev på administrativa byråns kanslisektion för handläggning av personalärenden m. m., *dels ock* slutligen två förste expeditionsvakter, fyra kontorsbud och fyra telefonister, varvid i fråga om vakt- och telefonistpersonal hänsyn tagits till det för verkets samtliga lokaler erforderliga behovet.

Departementschefen räknar med att medelsanvisning för avlöande av personal vid krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation skall bli erforderlig jämväl under nästa budgetår.

I fråga om avvecklingsorganisationens återstående arbetsuppgifter och dess medelsbehov anser departementschefen sig böra räkna med att vården av krigsmaterielverkets nuvarande lokaler icke skall ankomma på avvecklingsorganisationen annat än i ringa omfattning. Särskild personal härför synes ej erforderlig. Till frågan om krigsmaterielverkets arkiv anser departementschefen sig för närvarande icke kunna ta ställning. Det förutsättes få ankomma på organisationsnämnden att i samråd med krigsarkivarien uppgöra förslag i ämnet. I övrigt anser departementschefen sig böra räkna med att på avvecklingsorganisationen skall ankomma i huvudsak de arbetsuppgifter, som krigsmaterielverket angivit.

Beräkningen av den för avvecklingsorganisationen erforderliga personaluppsättningen erbjuder, framhåller departementschefen, av naturliga skäl stora svårigheter. De på avvecklingsorganisationen kvarstående arbetsuppgifterna kommer huvudsakligen att vara sådana som hittills handlagts på administrativa byråns ekonomisektion samt personal- och kontorsdriftsdetaljen på samma byrås kanslisektion. Man synes enligt departementschefen därför få räkna med särskilda befattningar som chefer för dessa enheter. I övrigt räknar departementschefen i huvudsak icke med annat personalbehov än det som krigsmaterielverket angivit för kansli- och ekonomisektionerna. Departementschefen framhåller dock att ytterligare personal kan visa sig erforderlig under första delen av budgetåret, om avvecklingen ej kan bedrivas i avsedd takt.

Av anförda skäl kan medelsbehovet under anslaget icke beräknas med någon större grad av säkerhet. Vid beräkningen bör enligt departementschefen hänsyn tagas ej endast till kostnaderna för avlöande av personal — häri inräknade i det föregående omnämnda icke-ordinarie tjänstemän,

som kan komma att övergångsvis bibehållas i tjänst — utan även till de avskedsersättningar, som kan komma att utgå till sådan icke-ordinarie personal vid krigsmaterielverket, vilken entledigas till följd av omorganisationen. På grundval av uppgifter från organisationsnämnden beräknar departementschefen medelsbehovet till 200 000 kronor.

I detta sammanhang berör departementschefen frågan om krigsmaterielverkets ordinarie personal. Denna omfattar tre cheftjänster i Cp-lönegrad samt nitton kontorsbiträdestjänster. Förordnandetiden för innehavarna av Cp-tjänsterna utgår den 30 juni 1955. Tjänsterna utgår därmed ur organisationen. Kontorsbiträdena avses efter hand skola överföras till andra myndigheter. I den mån de därvid kan placeras i ordinarie tjänster, kan deras nuvarande tjänster indragas. Man bör emellertid enligt departementschefen räkna med att för en del av kontorsbiträdena ordinarie tjänst icke är tillgänglig hos den myndighet, där vederbörande tages i anspråk. För sådana kontorsbiträden bör ordinarie tjänster under nästa budgetår alltjämt finnas upptagna på avvecklingsorganisationens personalförteckning. Frågan om inrättande av ordinarie tjänst vid den myndighet, där kontorsbiträdet tages i anspråk, synes departementschefen böra prövas i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1956/57.

Utskottet. Såsom departementschefen framhållit erbjuder beräkningen av den för krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation erforderliga personaluppsättningen stora svårigheter. Utskottet har vid sin granskning av departementschefens förslag funnit sig böra godtaga, vad departementschefen förordat i fråga om omfattningen av de arbetsuppgifter, som anses böra ankomma på avvecklingsorganisationen. Vid uppskattningen av medelsbehovet för nästa budgetår synes utskottet icke något vara att erinra mot vad departementschefen härutinnan föreslagit. Den av Kungl. Maj:t äskade medelsanvisningen tillstyrkes alltså. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att uppgöra personalförteckning för avvecklingsorganisationen i enlighet med de av departementschefen angivna riktlinjerna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivna riktlinjer fastställa personalförteckning för krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation, att tillämpas under budgetåret 1955/56;

b) fastställa följande avlöningsstat för krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation, att tillämpas under budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	4 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	170 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 000
	Summa kronor 200 000

c) till *Krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

11:o) **Krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 40 och 41), innebärande en anslagsminskning av 290 000 kronor, som beror på att värden av krigsmaterielverkets nuvarande lokaler icke skall ankomma på avvecklingsorganisationen annat än i ringa omfattning, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Krigsmaterielverkets avvecklingsorganisation: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

FORTIFIKATIONSFÖRVALTNINGEN

12:o) **Fortifikationsförvaltningen: Forskningsverksamhet m. m. Fortifikationsförvaltningen: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m. Fortifikationsförvaltningen: Byggnads- och reparationsberedskapens materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 11—13, s. 42—44), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Fortifikationsförvaltningen: Forskningsverksamhet m. m.* ett reservationsanslag av 630 000 kronor;

b) till *Fortifikationsförvaltningen: Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m.* ett reservationsanslag av 125 000 kronor;

c) till *Fortifikationsförvaltningen: Byggnads- och reparationsberedskapens materiel* ett reservationsanslag av 100 kronor.

ARMÉTYGFÖRVALTNINGEN

13:o) **Armétygförvaltningen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, s. 44—46) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för armétygförvaltningen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för armétyg-

förvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56, dels ock till Armétygförvaltningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 10 490 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 9 370 000 kronor.

Departementschefen föreslår indragning av en på övergångsstat uppförd befattning för verkstadsdirektör i Cp 14.

Efter förslag av armétygförvaltningen har Kungl. Maj:t genom beslut den 26 november 1954 förordnat att byrådirektören i lönegrad Ce 33 vid krigsmaterielverket, majoren vid ingenjörtrupperna P. G. Sundström skall tjänstgöra vid armétygförvaltningen i befattning, avsedd för armédirektör av 2. graden. Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 17 december 1954 placerat förste byråintendenten i lönegrad Ce 30 vid krigsmaterielverket, majoren vid fälttygkåren S. B. F. Kassell till tjänstgöring vid armétygförvaltningen i befattning avsedd för major. Under budgetåret 1954/55 bestrides avlöningskostnaderna för nämnda befattningshavare från krigsmaterielverkets avvecklingsorganisations avlöningsanslag. Dessa båda befattningshavare bör enligt departementschefen skäligen i sina nya befattningar komma i åtnjutande av den rätt med avseende på pensionsålder, som varit förenad med deras tjänster vid krigsmaterielverket. Det synes departementschefen därför lämpligt att från och med budgetåret 1955/56 för Sundström och Kassell på armétygförvaltningens personalförteckning övergångsvis uppföres tjänster såsom respektive byrådirektör i lönegrad Ce 31 och förste byråintendent i lönegrad Ce 30. Dessa tjänster föreslås skola indragas vid befattningshavarnas avgång. Genom att civilmilitär respektive militär beställningshavare icke förordnas att uppehålla befattningarna under tid då ifrågavarande tjänster är besatta, kommer merkostnaderna på förevarande anslag att i huvudsak uppvägas av besparingar på arméns allmänna avlöningsanslag.

Departementschefen föreslår att anslaget uppräknas med erforderligt belopp med hänsyn till att kostnader för avlöande av viss personal överföres från krigsmaterielverkets avvecklingsorganisations avlöningsanslag samt att under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, medel beräknas för nio förvaltningsarvoden.

Utskottet. De av departementschefen föreslagna ändringarna i personalförteckningen synas på anförda skäl böra godtagas liksom anslagsberäkningarna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) dels på personalförteckningen för armétygförvaltningen uppföra ytterligare en tjänst för byrådirektör i lönegrad Ce 31 och en tjänst för förste byråintendent i lönegrad Ce 30, dels

ock ur förteckningen utesluta en på övergångsstat uppförd tjänst för verkstadsdirektör i lönegrad Cp 14;

b) fastställa följande avlöningsstat för armétygförvaltningen att tillämpas under budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 315 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	302 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	7 020
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 810 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 275 980
	<hr/>
Summa kronor	10 710 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	220 000
	<hr/>
Nettoutgift kronor	10 490 000

c) till *Armétygförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 10 490 000 kronor.

14:o) **Armétygförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 46—48), innebärande en anslagshöjning av 60 000 kronor, varav 25 000 kronor avse bränsle m. m. och 35 000 kronor vissa kostnader, gemensamma för de till Gärdet förlagda myndigheterna, såsom bevakning m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armétygförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 710 000 kronor.

15:o) **Armétygförvaltningen: Årskostnader för industriell krigsberedskap. Armétygförvaltningen: Engångskostnader för industriell krigsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16 och 17, s. 48 och 49), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Armétygförvaltningen: Årskostnader för industriell krigsberedskap* ett förslagsanslag av 600 000 kronor;

b) till *Armétygförvaltningen: Engångskostnader för industriell krigsberedskap* ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor.

ARMÉINTENDENTURFÖRVALTNINGEN

16:o) **Arméintendenturförvaltningen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18, s. 49—51) att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för arméintendenturförvaltningen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för arméintendenturförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56, dels ock till Arméintendenturförvaltningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 850 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 295 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att ytterligare två tjänster för kontorsbiträde i Ca 8 inrättas, att anslaget uppräknas med hänsyn till att kostnader för avlöande av viss personal överföres från krigsmaterielverkets avvecklingsorganisations avlöningsanslag samt att medel beräknas för fyra förvaltningsarvoden.

Utskottet tillstyrker den föreslagna ändringen i personalförteckningen och har icke något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen eller vad departementschefen i samband därmed anfört.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) på personalförteckningen för arméintendenturförvaltningen uppföra ytterligare två tjänster för kontorsbiträde i lönegrad Ca 8;

b) fastställa följande avlöningsstat för arméintendenturförvaltningen att tillämpas under budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	620 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbe- fattningar, <i>förslagsvis</i>	198 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	3 120
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>för- slagsvis</i>	929 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	244 880

Summa kronor 1 995 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	145 000
---	---------

Nettoutgift kronor 1 850 000

c) till Arméintendenturförvaltningen: Avlöningar för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 850 000 kronor.

17:o) **Arméintendenturförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s 51 och 52), innebärande en anslagsminskning av 30 000 kronor, som i huvudsak föranledes av viss kostnadsöverflyttning till annat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arméintendenturförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

MARINFÖRVALTNINGEN

18:o) **Marinförvaltningen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20, s. 52—56) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för marinförvaltningen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för marinförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56, dels ock till Marinförvaltningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 6 640 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 6 640 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att medel beräknas under anslaget för en ingenjör i Ca 23, som besättes av tjänsteman från krigsmaterielverket. Vidare räknar departementschefen dels med att två på övergångsstat uppförda tjänster för andre kemist respektive revisor, båda i Ca 25, vilka tjänster icke längre äro erforderliga, avföras ur personalförteckningen, dels ock med att 6 förvaltningsarvodet komma att utgå.

Kommendörkaptenen av 1. graden vid marinintendenturkåren C. A. G. Carlfors, som tidigare varit chef för underhållsbyrån å marinförvaltningens intendenturavdelning, har i samband med omorganisationen placerats som chef för förplägnadssektionen vid samma avdelning. Enligt bemyndigande av 1951 års riksdag har Carlfors sedan den 1 juli 1951 innehåft vikariatslöneförordnande i Ca 37, vilket förordnande gäller till den 1 juli 1955. Departementschefen framhåller, att Kungl. Maj:t torde, därest riksdagen icke har någon erinran däremot, meddela Carlfors fortsatt dylikt förordnande i Ca 37 tills vidare så länge han kvarstår i innehavande befattning som chef för förplägnadssektionen.

Utskottet tillstyrker de förordade ändringarna i personalförteckningen liksom anslagsberäkningen och har icke något att erinra mot det föreslagna fortsatta vikariatslöneförordnandet i Ca 37 för omförmälde kommendörkapten av 1. graden.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) ur personalförteckningen för marinförvaltningen utsluta två på övergångsstat uppförda tjänster för andre kemist och revisor, båda i lönegrad Ca 25;

b) fastställa följande avlöningsstat för marinförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 055 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	282 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	4 680
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 580 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	918 320
	<hr/>
	Summa kronor 6 840 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	200 000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 6 640 000

c) till *Marinförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 6 640 000 kronor.

19:o) **Marinförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 56 och 57), innebärande en anslagshöjning av 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 610 000 kronor.

FLYGFÖRVALTNINGEN

20:o) **Flygförvaltningen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22, s. 58—65) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för flygförvaltningen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för flygförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56, dels ock till Flygförvaltningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 10 850 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 10 750 000 kronor.

I syfte att avlasta souschefens arbetsbörda föreslås, att vapen-, flygplan- och motorbyråerna samt försökscentralen sammanföres till en avdelning, med benämning flygplanavdelningen. Chefen för denna avdelning föreslås skola hänföras till 15 lönegraden på löneplan nr 2. Då jämväl civil befattningshavare kan ifrågakomma på tjänsten, anses densamma böra uppföras i lönegrad Mp eller Cp 15 för alternativt militär, civilmilitär eller civil befattningshavare.

Vad beträffar gratifikationer för särskilt riskfyllda provflygningar beräknar departementschefen medel härför under anslaget. Under detsamma beräknas vidare medel för avlönande av tre befattningshavare, vilka under innevarande budgetår avlönats med anlåtande av krigsmaterielverkets avvecklingsorganisations avlöningsanslag.

Avlöning till den civila personalen vid det till ämbetsverkets intendenturbyrå hörande centralförrådet för intendenturmateriel föreslås skola från och med nästa budgetår utgå från förevarande anslag i likhet med lön till annan civil personal vid ämbetsverket med avlöning från avlöningsanslag. Tjänsten som förrådsförman i Ca 13 anses därvid böra uppföras på flygförvaltningens personalförteckning.

Den externa budsändningen för försvarets myndigheter på Gärdet föreslås i fortsättningen skola ombesörjas av flygstaben. Medel för avlönande av en pensionerad underofficer i arvodesbefattning (1:22) anses i anledning härav böra överföras från förevarande anslag till flygvapnets allmänna avlöningsanslag.

Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört i proposition den 17 december 1954 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. räknar departementschefen med uppflyttning av en icke-ordinarie tjänst för yrkeslärare från 19 till 21 lönegraden.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, beräknas medel för — förutom nämnda gratifikationer — tre förvaltningsarvoden.

Utskottet finner skäl tala för den föreslagna förändringen i flygförvaltningens organisation och tillstyrker, att angivna enheter sammanföres till en avdelning, benämnd flygplanavdelningen, ävensom att tjänsten som chef för denna avdelning uppföres i lönegrad Mp eller Cp 15. Övriga av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen ha icke givit utskottet anledning till erinran liksom ej heller den verkställda anslagsberäkningen.

Åberopande det anförda och under erinran om att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts proposition 1955:25 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) dels på personalförteckningen för flygförvaltningen uppföra ytterligare tjänster för en avdelningschef i lönegrad Mp eller Cp 15 och för en förrådsförman i lönegrad Ca 13, dels ock ur förteckningen utesluta en tjänst för överste i lönegrad Mp 15;

b) fastställa följande avlöningsstat för flygförvaltningen, att tillämpas under budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 189 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	150 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	7 340
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	6 114 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 496 160
	<hr/>
	Summa kronor 10 956 500

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	106 500
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 10 850 000

c) till *Flygförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 10 850 000 kronor.

21:o) **Flygförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 65), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygförvaltningen*: *Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

FÖRSVARETS FÖRVALTNINGSDIREKTION

22:o) **Försvarets förvaltningsdirektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 66 och 67), innebärande, förutom automatiska kostnadsändringar, höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal i syfte att, om så visar sig erforderligt, anställa all den personal, som vid anmälan av propositionen 1954: 109 förut-sattes skola ingå i kansliet, får utskottet, under erinran om att anslaget för innevarande budgetår är uppfört med 135 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets förvaltningsdirektion att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	29 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	10 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	96 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	15 700
	<hr/>
	Summa kronor 151 000

b) till *Försvarets förvaltningsdirektion*: Avlöningar för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 151 000 kronor.

23:o) **Försvarets förvaltningsdirektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 67), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets förvaltningsdirektion*: *Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

Försvarskrafterna

FÖRSVARSTABEN

24:o) **Försvarsstaben: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, s. 68—78) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för försvarsstaben, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarsstaben, med undantag av försvarsväsendets radioanstalt m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Försvarsstaben: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 11 533 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 11 300 000 kronor.

Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av För flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslår departementschefen, att vid försvarsstaben inrättas två beställningar för alternativt major i Ma 30 eller kapten i Md 27, avsedda för militärassistenter vid statens järnvägar, i utbyte mot två för samma ändamål inrättade kaptensbeställningar i Md 27.

Departementschefen räknar tills vidare icke med någon ändring i nuvarande anordning att chefen för sektion III tillika är chef för press- och filmavdelningen. Vid sådant förhållande bör enligt departementschefen — i överensstämmelse med vad som föreslogs i 1952 års statsverksproposition under För flera huvudtitlar gemensamma frågor (bil. 2, s. 28) — den för sektionschefen avsedda beställningen i Ma 37 eller Ma 33 eller Ma 30 vid nuvarande innehavarens avgång, som beräknas inträffa den 1 oktober 1955, ersättas med en beställning för regementsofficer i Ma 33.

En på arméstabens personalförteckning redovisad materialförvaltartjänst i Ca 14 föreslås skola med oförändrad löneställning överföras till försvarsstabens personalförteckning.

Departementschefens förslag innebär vidare att tjänstgöringstiden för marin- och flygattachéerna vid beskickningen i Moskva utsträcker till 6 månader per år och att en eller två försvarsattachéer ackrediteras jämväl i Warszawa och Prag.

Kostnaderna för försvarsväsendets radioanstalt och medel för viss ytterligare verksamhet vid försvarsstaben beräknar departementschefen för nästa budgetår till 7 477 000 kronor, vilket innebär en ökning med 142 000 kronor.

Utskottet. Under erinran om att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts förslag under bilaga 2 i årets statsverksproposition, såvitt avser försvarsstaben, tillstyrker utskottet nu framlagda personalförteckning och anslagsberäkningar.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) *dels* på personalförteckningen för försvarsstaben uppföra en beställning för överstelöjtnant (kommendörkapten av 1. graden) i lönegrad Ma 33, ytterligare två beställningar för major i lönegrad Ma 30 eller kapten i lönegrad Md 27, avsedda för militärassistenter, och en tjänst för materialförvaltare i lönegrad Ca 14, *dels ock* från förteckningen utesluta en beställning för regementsofficer i lönegrad Ma 37 eller Ma 33 eller Ma 30 samt två beställningar för kapten i lönegrad Md 27, avsedda för militärassistenter;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarsstaben, med undantag av försvarsväsendets radioanstalt m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> 1 759 000	
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	403 000

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	64 000
4. Särskilda löneförmåner för försvarsattachéer och biträdande försvarsattachéer	
a) Ortstillägg	288 000
b) Barnbidrag, <i>förslagsvis</i>	30 000
c) Utomeuropeiskt tillägg, <i>förslagsvis</i> ...	35 000
d) Bidrag till automobilresor, <i>förslagsvis</i>	16 000
e) Förflyttningbidrag, <i>förslagsvis</i>	35 000
f) Prisutjämnings tillägg, <i>förslagsvis</i> ...	504 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	735 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	445 000
	<hr/>
Summa kronor	4 314 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	258 000
	<hr/>
Nettoutgift kronor	4 056 000

c) till *Försvarsstaben*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 11 533 000 kronor.

25:o) **Försvarsstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 78 och 79), innebärande, i den del anslaget avser verksamheten vid försvarsväsendets radioanstalt, en höjning med 75 000 kronor och beträffande anslaget i övrigt en höjning med 32 000 kronor, varav 12 000 kronor avse medel för viss specialutbildning och 20 000 kronor reseersättningar m. m. till försvarsattachéer, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben*: *Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 517 000 kronor.

26:o) **Försvarsstaben: Övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 79), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben*: *Övningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

27:o) **Försvarsstaben: Anskaffning av krigskartor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 79—81), innebärande en anslagshöjning av 100 000 kronor för fortsatt anskaffning av krigskartor med nytt lägesangivningssystem, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben*: *Anskaffning av krigskartor* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 350 000 kronor.

28:o) **Försvarsstaben: Anskaffning och underhåll av materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 81), som innebär, såvitt avser försvarsstaben, en minskning med 6 000 kronor, avseende för innevarande budgetår beräknade kostnader av engångsnatur, och beträffande radioanstaltens verksamhet oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Anskaffning och underhåll av materiel* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 1 383 000 kronor.

ARMÉN

AVLÖNINGAR M. M. TILL FAST ANSTÄLLD PERSONAL

29:o) **Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 82 och 83), innebärande en anslagsminskning av 8 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

30:o) **Armén: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 83), innebärande en anslagsminskning av 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

31:o) **Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 83 och 84), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 400 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 4 800 000 kronor.

32:o) **Armén: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 84), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Rekryteringskostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 55 000 kronor.

33:o) **Armén: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 84 och 85), innebärande oförändrade grunder för ekiperingshjälp men en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

34:o) **Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37, s. 85—87) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 12 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 15 000 000 kronor.

Behovet av arbetare för nästa budgetår har ansetts kunna minskas från 1 647 till 1 329 man. För repetitionsövningar räknas med ett extra behov av 500 arbetsmånader samt för skötsel och vård av ammunition 125 arbetsmånader. Vid beräkningen av anslaget har beaktats att kollektivavtalslönerna höjts genom 1954 års löneavtal, varjämte hänsyn tagits till medelsförbrukningen under anslaget under budgetåret 1953/54.

Utskottet tillstyrker den verkställda anslagsberäkningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 12 500 000 kronor.

AVLÖNINGAR M. M. TILL VÄRNPLIKTIGA

35:o) **Armén: Avlöningar m. m. till värnpliktiga.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, s. 87 och 88) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 46 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 47 600 000 kronor.

I 1954 års statsverksproposition räknade departementschefen för innevarande budgetår med en minskning av arméns repetitionsövningskontingent med 25 000 man. Departementschefen utgår för nästa budgetår från att repetitionsövningarna vid armén icke ökas. Med beaktande härav beräknar departementschefen det sammanlagda antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga vid armén för budgetåret 1955/56 till i runt tal 13 730 000, vilka fördelar sig med omkring 10 850 000 dagar på första tjänstgöring och med omkring 2 880 000 dagar på repetitions- och befälsövningar. Med hänsyn härtill samt till belastningen å anslaget under budgetåret 1953/54 beräknas anslaget för nästa budgetår till 46 500 000 kronor.

Utskottet. Mot den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen har utskottet icke något att erinra, varför utskottet hemställer, att riksdagen må till *Armén: Avlöningar m. m. till värnpliktiga* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 46 500 000 kronor.

36:o) **Armén: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 88 och 89), innebärande en främst av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 3 000 000 kronor, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Armén: Familjebidrag* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 23 000 000 kronor.

SJUKVÅRD

37:o) **Armén: Sjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 89 och 90), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Armén: Sjukvård* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

RESEERSÄTTNINGAR M. M.

38:o) **Armén: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 90—92), innebärande en anslagshöjning av 1 100 000 kronor, som föranletts dels av belastningen å anslaget, dels av att kostnaderna för resor och traktamenten vid arméns kadettskolor och arméns fallskärmsjägarskola i fortsättningen föreslås skola belasta förevarande anslag, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 000 kronor.

EXPENSER M. M.

39:o) **Armén: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 92 och 93), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 500 000 kronor, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Armén: Bränsle m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 12 800 000 kronor.

40:o) **Armén: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 93 och 94), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 100 000 kronor, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Armén: Telefon m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

41:o) **Armén: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 94), innebärande en anslagshöjning av 50 000 kronor, som föranledes dels av den effektiviserade värnpliktsutbildningen, ökat antal kurser för befälets fortsatta utbildning m. m., dels av belastningen å anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

MATHÅLLNING M. M.

42:o) **Armén: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 94—96), innebärande en anslagsminskning av 3 100 000 kronor, får utskottet med förmålan, att dagskostnadsbeloppet föreslagits skola upptagas med oförändrat belopp, hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Mathållning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 36 400 000 kronor.

43:o) **Armén: Furagering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 96 och 97), innebärande en anslagsminskning av 600 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Furagering* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 400 000 kronor.

INTENDENTURMATERIEL M. M.

44:o) **Armén: Beklädnad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 97—99), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 24 100 000 kronor.

45:o) **Armén: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 99—102), innebärande en anslagshöjning av 200 000 kronor, som avses för återanskaffning av faltar, som i samband med översvämningsarna i Nederländerna år 1953 ställts till nederländska statens förfogande, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Inventarier m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 3 100 000 kronor.

46:o) **Armén: Tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 102 och 103), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Tvätt* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

ÖVNINGAR M. M.

47:o) **Armén: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 103—105), innebärande en anslagsminskning av 700 000 kronor, som föranletts av dels minskat antal tjänstgöringsdagar för värnpliktiga, som fullgör första tjänstgöring, dels minskad omfattning av fälttjänstövningar, dels ock kostnadsöverflyttningar till andra anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Övningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 28 000 000 kronor.

48:o) **Armén: Ökning av drivmedelslagringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 105 och 106), innebärande att medelsförbrukningen under nästa budgetår beräknas kunna tillgodoses av tillgängliga medel, får utskottet, under erinran om att anslaget för innevarande budgetår är uppfört med 7 000 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Ökning av drivmedelslagringen* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

49:o) **Armén: Drivmedelsförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 106 och 107), innebärande en främst av omgalvanisering av bensinfat föranledd anslagshöjning av 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 350 000 kronor.

50:o) **Armén: Anskaffning av drivmedelsutrustning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53, s. 107 och 108) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 225 000 kronor.

Arméintendenturförvaltningen hemställer, att anslaget höjes med 5 000 000 kronor.

Ämbetsverket beräknar, att 225 000 kronor årligen erfordras för att täcka kostnaderna för service, hantering m. m. av drivmedel under fred. För att täcka bristerna i drivmedelsutrustningen för krigsorganisationen

skulle enligt ämbetsverkets beräkningar medelsbehovet uppgå till 10 miljoner kronor. Ämbetsverket föreslår, att dessa kostnader fördelas på budgetåren 1955/56 och 1956/57 och föreslår för nästa budgetår 5 miljoner kronor.

Med hänsyn till drivmedelstjänstens betydelse för krigsmakten anser departementschefen det nödvändigt att anskaffa ytterligare materiel för drivmedlens hantering m. m. Departementschefen föreslår, att anslaget uppföres med 1 000 000 kronor, varvid han räknar med att omkring 800 000 kronor kan tagas i anspråk för anskaffning av krigsutrustning. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att i vanlig ordning besluta om inriktningen av anskaffningsverksamheten.

Utskottet finner på av departementschefen anförda skäl en höjning av anslaget påkallad och har icke något att erinra mot den av Kungl. Maj:t äskade medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Anskaffning av drivmedelstrustning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

ANSKAFFNING OCH VÅRD AV HÄSTAR M. M.

51:o *Armén: Uttagning av hästar.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, s. 108 och 109) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Anslaget till *Armén: Uttagning av hästar och hästfordon m. m.* är för innevarande budgetår uppfört med 130 000 kronor.

Sedan den nu gällande militära uttagningsförrordningen av den 13 november 1953 trätt i kraft förekommer icke längre uttagning av hästfordon. Anslaget bör därför enligt departementschefen i fortsättningen benämnas *Armén: Uttagning av hästar.*

Den föreslagna anslagsminskningen föranledes främst dels av det sjunkande hästantalet, dels ock av att utfärdade bestämmelser om arvode till ledamot i uttagningsnämnd medför minskat medelsbehov för uttagningsnämndernas verksamhet.

Utskottet tillstyrker den av departementschefen verkställda kostnadsberäkningen och har icke något att erinra mot den föreslagna ändrade anslagsbenämningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Uttagning av hästar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

52:o) **Armén: Veterinärvård. Armén: Hundväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 56 och 57, s. 109—111), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Armén: Veterinärvård* ett reservationsanslag av 185 000 kronor;

b) till *Armén: Hundväsendet* ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

TYGMATERIEL M. M.

53:o) **Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 58, s. 111—114) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar inom en kostnadsram av 154 000 000 kronor, dels ock till Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m. för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 280 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 272,5 miljoner kronor, varjämte medgivits utläggande av beställningar till en kostnad av 392,5 miljoner kronor.

Den sammanlagda kostnaden under förevarande anslag för anskaffning av tygmateriel m. m. enligt tioårsplanen (budgetåren 1953/63) uppgår till 3 100 miljoner kronor.

Armétygförvaltningen hemställer för nästa budgetår om bemyndigande att utlägga beställningar till en kostnad av 190 miljoner kronor samt om ett anslag å 311,36 miljoner kronor. Ämbetsverket avser att utlägga ytterligare beställningar på materiel och ammunition m. m. inom ramen för den plan som godkändes av 1953 års riksdag.

Departementschefen räknar för nästa budgetår med att beställningar utlägges till ett belopp av 154 miljoner kronor samt att anslaget uppföres med 280 miljoner kronor. Anskaffningsverksamheten under nästa budgetår synes böra bedrivas på grundval av den av riksdagen godkända planen.

Vid bifall till departementschefens förslag kommer den 30 juni 1956 bemyndiganden om sammanlagt 884,2 miljoner kronor att icke vara täckta av betalningsmedel. För materielplanen kommer vid samma tidpunkt att ha lämnats beställningsbemyndiganden till ett belopp av 1 396,5 miljoner kronor. För att slutföra anskaffningen av den i planen upptagna materielen erfordras således ytterligare beställningsbemyndiganden till ett belopp av 1 627 miljoner kronor.

Fortifikationsförvaltningen har anmält behov av brandbilar, därvid för armén 320 000 kronor och för marinen 60 000 kronor. Departementschefen

anser, att ifrågavarande Lehov bör, inom ramen för tillgängliga medel, tillgodoses med anlåtande av förevarande anslag, såvitt avser bilar för arméns räkning, och anslaget Marinen: Anskaffning av vapenmateriel m. m. beträffande bilar för marinen.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av anslaget utgör 7,5 miljoner kronor. Härvid har beaktats behovet av betalningsmedel för vissa större anskaffningar, såsom stridsvagnar och haubitser, inom ramen för den av 1953 års riksdag fastställda materielplanen, varjämte hänsyn tagits till föreliggande anslagsreservation. Utskottet har icke något att erinra mot förslaget i fråga och tillstyrker alltså, att anslaget för nästa budgetår bestämmes till 280 miljoner kronor. Mot det begärda beställningsbemyndigandet av 154 miljoner kronor, som är avsett att utnyttjas för fortsatt beställningsverksamhet inom materielplanens ram, har utskottet icke heller något att erinra.

Det anmälda behovet av brandbilar för armén och marinen synes böra tillgodoses i enlighet med departementschefens förslag.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar inom en kostnadsram av 154 000 000 kronor;

b) till *Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 280 000 000 kronor.

54:o) **Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59, s. 114 och 115) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 70 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 68 500 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att under förevarande anslag anvisas 2,4 miljoner kronor för driften m. m. vid sådana förråd som i samband med 1954 års förvaltningsreform överfördes från krigsmaterielverket till armétygförvaltningen.

I samband med den vid 1954 års riksdag beslutade omorganisationen av den centrala försvarsförvaltningen överfördes avlöningskostnaderna för viss personal från sak- till avlöningsanslag. Departementschefen räknar med att i anslutning till denna omläggning kunna minska belastningen på förevarande anslag med 500 000 kronor.

Under anslaget *Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal* har departementschefen beräknat medel för avlöning av viss förrådspersonal vid förbanden, vilka avlöningskostnader nu slutligt belastar förevarande anslag.

Utskottet. Den av departementschefen verkställda kostnadsberäkningen synes böra godtagas, varför utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 70 500 000 kronor.

55:o) **Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 115 och 116), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Uttagning av motorfordon och motorredskap* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kronor.

HEMVÄRNET

56:o) **Armén: Hemvärnets avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62, s. 116—119) att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för hemvärnets, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till *Armén: Hemvärnets avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 444 000 kronor.

För att lätta föreliggande svårigheter att erhålla biträden i kök och servering vid hemvärnets stridsskola har Kungl. Maj:t den 4 juni 1954 medgivit, att arvode till sådana biträden — vilka som regel är lottor — får utgå med belopp motsvarande den daglön som eljest utgår till medlem av frivillig försvarsorganisation vid tjänstgöring på anmodan av militär myndighet. I likhet med vad som gäller för medlem av frivillig försvarsorganisation vid annan tjänstgöring på anmodan av militär myndighet bör enligt departementschefen till här ifrågavarande biträden i kök och servering få utgå jämväl ersättning för begagnande av egna kläder. Departementschefen framhåller, att systemet med lottor såsom biträden vid hemvärnets stridsskola medför betydligt lägre kostnader än om för ändamålet personal skulle behöva anställas på vanligt sätt. Det ökade medelsbehovet beräknas till 10 000 kronor.

I övrigt innebär departementschefens förslag allenast automatiska kostnadsändringar.

Utskottet tillstyrker, att ifrågavarande biträden vid hemvärnets stridsskola erhålla ersättning för begagnande av egna kläder. Mot den verkställda anslagsberäkningen har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för hemvärdet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	82 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	79 500
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	301 800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	18 600
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 100
	<hr/>
	Summa kronor 508 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	58 000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 450 000

b) till *Armén: Hemvärdets avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kronor.

57:o) **Armén: Hemvärdets omkostnader. Armén: Hemvärdets intendenturmateriel m. m. Armén: Hemvärdets övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 63—65, s. 119 och 120), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Armén: Hemvärdets omkostnader* ett förslagsanslag av 580 000 kronor;

b) till *Armén: Hemvärdets intendenturmateriel m. m.* ett reservationsanslag av 400 000 kronor;

c) till *Armén: Hemvärdets övningar* ett reservationsanslag av 1 670 000 kronor.

58:o) **Armén: Hemvärdets tygmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 121), innebärande en anslagshöjning av 100 000 kronor, avsedd att tillgodose det ökade behov av övningsammunition, som uppstår genom ett fortsatt utbyte av gevär mot kulsprutepestoler, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Hemvärdets tygmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 4 300 000 kronor.

BIDRAG OCH UNDERSTÖD

59:o) **Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 67, s. 121—123) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Osvald* (I: 328) och den andra inom andra kammaren av herrar *Sjölin* och *Strandh* (II: 398), hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag måtte höjas med 66 000 kronor (alternativt 40 000 kronor) till 2 366 000 kronor (alternativt 2 340 000 kronor).

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 398.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 300 000 kronor.

De olika frivilligorganisationerna har hemställt om bidragshöjningar med tillhoppa 144 000 kronor.

Försvarets civilförvaltning hemställer om oförändrat anslagsbelopp. Civilförvaltningen anmäler, att överbefälhavaren i skrivelse till ämbetsverket den 23 juli 1954 förklarar, att de olika frivilligorganisationernas anslag, i avvaktan på slutförandet av pågående utredningar rörande försvarskostnadernas storlek på längre sikt, tills vidare borde upptagas med oförändrade belopp. För egen del har civilförvaltningen icke funnit det möjligt att med den restriktiva anslagsprövning, som det rådande läget kräver, räkna med någon ökad medelstilleddning totalt sett för frivilligorganisationerna. Då frågan om avvägningen mellan de olika organisationerna enligt vad civilförvaltningen erfarit beräknades komma under bedömning i samband med förenämnda utredningar, har civilförvaltningen ansett sig böra stanna vid att föreslå oförändrade belopp för samtliga anslag till de frivilliga försvarsorganisationerna.

Departementschefen föreslår att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp.

Utskottet. I motionerna I: 328 och II: 398 har föreslagits, att anslaget måtte höjas med 66 000 kronor alternativt 40 000 kronor. Vad beträffar ifrågavarande mellanskillnad, 26 000 kronor, har utskottet inhämtat, att försvarets civilförvaltning i skrivelse till Kungl. Maj:t den 21 december 1954 anhållit, att av under förevarande anslag vid utgången av budgetåret 1953/54 förefintlig reservationsbehållning ett belopp av 123 000 kronor måtte få tagas i anspråk för täckande av vissa kostnader för centralförbundets för befälsutbildning verksamhet, varav 97 000 kronor för eftersläpande kostnader för beklädnad m. m. och 26 000 kronor för förbundets utbildningsverksamhet under innevarande budgetår. Civilförvaltningens ifrågavarande framställning är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

Utskottet ifrågasätter lämpligheten av att ändringar vidtagas i de till försvarets frivilligorganisationer nu utgående anslagen, innan statsmakterna ha tagit ställning till det av överbefälhavaren framlagda förslaget rörande krigsmaktens fortsatta utveckling och till den avvägning mellan de olika frivilligorganisationerna, som därvid torde komma under bedömande. Överbefälhavaren har i sitt yttrande över dessa organisationers framställningar om höjda statsbidrag för nästa budgetår givit uttryck åt samma uppfattning, som även delas av departementschefen.

Av det anförda följer, att utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning. De förberörda motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, avstyrkas alltså av utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, till *Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor.

60:o) **Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig. Armén: Frivilliga djursjukvården i krig.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 68 och 69, s. 123), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Armén: Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* ett reservationsanslag av 38 000 kronor;

b) till *Armén: Frivilliga djursjukvården i krig* ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

61:o) **Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70, s. 124) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 1 625 000 kronor.

Vidare har uti en inom andra kammaren av herr *Persson* i Norrby *m. fl.* väckt motion (II: 411) hemställts att förevarande anslag måtte uppföras med 1 725 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anförde till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 625 000 kronor.

Vederbörande skytteorganisationer hemställer för nästa budgetår om ökade statsbidrag med tillhoppa 1 436 500 kronor, varav 1 340 000 kronor till den av skytteförbundens överstyrelse ledde skytterörelsen, 66 500 kronor till pistolskytteförbundet och 30 000 kronor till sportskytteförbundet.

Departementschefen förordar att anslaget, såsom försvarets civilförvaltning föreslagit, uppföres med oförändrat belopp.

Utskottet. Av skäl, som utskottet anfört under punkt 59 i det föregående, finner utskottet sig icke böra förorda höjning av nu ifrågavarande anslag. Det motionsvis gjorda yrkandet avstyrkes alltså.

Utskottet förutsätter liksom föregående år, att Kungl. Maj:t vid fördelningen av anslaget har sin uppmärksamhet riktad på att beträffande underhållet till skjutbanor säkerhetssynpunkterna tillgodoses i största möjliga omfattning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II:411, till *Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 1 625 000 kronor.

62:o) **Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 124 och 125), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Understöd åt vissa föreningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

MARINEN

AVLÖNINGAR M. M. TILL FAST ANSTÄLLD PERSONAL

63:o) **Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 125), innebärande en anslagsminskning av 19 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal å övergångsstat* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 26 000 kronor.

64:o) **Marinen: Avlöningar till personal å reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 126), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal å reservstat* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

65:o) **Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 126 och 127), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

66:o) **Marinen: Rekryteringskostnader. Marinen: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 76 och 77, s. 127), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet, att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

- a) till *Marinen: Rekryteringskostnader* ett förslagsanslag av 100 000 kronor;
- b) till *Marinen: Ekiperingsersättningar* ett förslagsanslag av 1 050 000 kronor.

67:o) **Marinen: Avlöningar till viss arbetarpersonal.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, s. 127 och 128) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 400 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 400 000 kronor. Departementschefen räknar för nästa budgetår med oförändrat antal arbetare m. fl., som skall avlönas från anslaget. Med hänsyn till belastningen å anslaget under budgetåret 1953/54 anses anslaget, oaktat inträffade lönehöjningar, kunna uppföras med oförändrat belopp.

Departementschefen förutsätter, att Kungl. Maj:t må äga medgiva överskridande av det antal anställda, varpå anslagsberäkningarna grundats, om så skulle visa sig erforderligt på grund av att tillgången på fast anställd militär personal blir mindre än som förutsatts vid anslagsberäkningarna.

Utskottet har icke något att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen liksom ej heller mot vad departementschefen i samband därmed anfört.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till viss arbetarpersonal* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 400 000 kronor.

AVLÖNINGAR M. M. TILL VÄRNPLIKTIGA

68:o) **Marinen: Avlöningar m. m. till värnpliktiga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 128), innebärande en anslagshöjning av 400 000 kronor, varav för penningbidrag 350 000 kronor och för premier 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar m. m. till värnpliktiga* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 8 800 000 kronor.

69:o) **Marinen: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 128 och 129), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Familjebidrag* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

SJUKVÅRD

70:o) **Marinen: Sjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 129), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Sjukvård* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kronor.

RESEERSÄTTNINGAR M. M.

71:o) **Marinen: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 129), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kronor.

EXPENSER M. M.

72:o) **Marinen: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 130), innebärande en med beaktande av anslagsbelastningen, prisutvecklingen å bränsle och inträffade kostnadsstegringar för elektrisk energi m. m. beräknad anslagshöjning av 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Bränsle m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

73:o) **Marinen: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 130), innebärande en anslagshöjning av 50 000 kronor, betingad av planerat utbyte av en för Norrlandskustens marindistrikt, Hemsö kustartilleriförsvar och Härnösands kustartillerikår gemensam telefonväxel mot en större sådan m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Telefon m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 850 000 kronor.

74:o) **Marinen: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 131), innebärande en anslagshöjning av 5 000 kronor, avseende kostnader för annonsering av lediga beställningar vid mariningenjörkåren, vilka utgifter förutsatts icke längre skola belasta marinförvaltningens omkostnadsanslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 320 000 kronor.

MATHÅLLNING

75:o) **Marinen: Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, s. 131—133) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 12 900 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 13 500 000 kronor.

Marinförvaltningen hemställer, att anslaget höjes med 400 000 kronor, beroende främst på ökat antal tjänstgöringsdagar vid kustartilleriet, varvid räknas med oförändrade kostnader för landportion och skeppsportion. Ämbetsverket utgår från något lägre livsmedelspriser än dem, på vilka beräkningarna för innevarande budgetår grundats. Den kostnadsminskning, som härigenom uppkommer, uppväges emellertid av att övriga portionskostnader är högre än de för innevarande budgetår beräknade.

Liksom marinförvaltningen utgår departementschefen vid sina anslagsberäkningar från oförändrade kostnader för landportion och skeppsportion eller 2 kronor 95 öre respektive 4 kronor 25 öre.

Belastningen å anslaget under budgetåret 1953/54 uppgick i runt tal till 13 260 000 kronor. För samma budgetår beräknades tjänstgöringsdagarna för personal med rätt till fri portion till ett antal, som är icke obetydligt högre än det antal, som ligger till grund för beräkningarna för nästa budgetår. Med hänsyn härtill synes departementschefen anslaget kunna uppföras med belopp, som är lägre än angivna belastning. Departementschefen föreslår att anslaget uppföres med 12 900 000 kronor, vilket innebär en minskning med 600 000 kronor.

Utskottet har icke något att erinra mot den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Marinen: Mathållning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 12 900 000 kronor.

INTENDENTURMATERIEL M. M.

76:o) **Marinen: Beklädnad m. m. Marinen: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 87 och 88, s. 133—136), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Marinen: Beklädnad m. m.* ett reservationsanslag av 6 400 000 kronor;

b) till *Marinen: Inventarier m. m.* ett reservationsanslag av 1 200 000 kronor.

77:o) *Marinen: Tvätt.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, s. 136), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Tvätt* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 850 000 kronor.

ÖVNINGAR M. M.

78:o) *Marinen: Övningar m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, s. 137 och 138), innebärande att anslaget med hänsyn till förefintlig odisponerad reservation sänkes med 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Övningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 23 500 000 kronor.

79:o) *Marinen: Drivmedelsförråd m. m. Marinen: Anskaffning av drivmedelsutrustning. Marinen: Materialförråd m. m. Marinen: Hundbevakningstjänsten.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 91—94, s. 138—140), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Marinen: Drivmedelsförråd m. m.* ett förslagsanslag av 500 000 kronor;

b) till *Marinen: Anskaffning av drivmedelsutrustning* ett reservationsanslag av 75 000 kronor;

c) till *Marinen: Materialförråd m. m.* ett förslagsanslag av 560 000 kronor;

d) till *Marinen: Hundbevakningstjänsten* ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

FLYTANDE MATERIEL, VAPENMATERIEL M. M.

80:o) *Marinen: Fartygsbyggnader.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95, s. 140—145) att dels godkänna de ändringar av planerna för verksamheten under förevarande anslag, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med i samma statsrådsprotokoll angivna grunder medgiva utläggande av beställningar inom en kostnadsram av 7 500 000 kronor, dels ock till *Marinen: Fartygsbyggnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 109 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 108 300 000 kronor.

Marinförvaltningen föreslår, att 1952 års sjuårsplan för fartygsbyggnader m. m., för närvarande kostnadsberäknad till 628,9 miljoner kronor, vidgas med 3,0 miljoner kronor för nybyggnad av vissa fartyg för kustartilleriet samt 2,5 miljoner kronor för iordningställande av vissa fartyg m. m. Ämbetsverket föreslår vidare, att kostnaderna för planen minskas med 1,7 miljon kronor i anledning av det vid 1954 års riksdag fattade beslutet att överföra vissa lönekostnader från förevarande anslag till avlöningsanslag. Departementschefen har intet att erinra mot bifall till nämnda förslag.

Departementschefen tillstyrker ämbetsverkets förslag att för fortsatt försöksverksamhet under nästa budgetår utlägga beställningar till ett belopp av 2 miljoner kronor.

Marinförvaltningen hemställer om 112 miljoner kronor i betalningsmedel för att täcka betalningsutfall under budgetåret 1955/56 å äldre och nu föreslagna bemyndiganden. Departementschefen förordar, att ett anslag av 109 miljoner kronor anvisas för nästa budgetår.

Därest de i det föregående angivna förslagen vinner riksdagens godkännande kommer den 30 juni 1956 bemyndiganden om sammanlagt 372,561 miljoner kronor att sakna täckning av betalningsmedel.

Utskottet. Verksamheten under förevarande anslag regleras från och med budgetåret 1952/53 med stöd dels av planer omfattande nybyggnader och moderniseringar, som beslutats för budgetåren 1947/52, dels av 1952 års sjuårsplan för fartygsbyggnader m. m. Medel avsedda för försök rörande fartygsmateriel redovisas vid sidan av nämnda planer.

Vid sin granskning av departementschefens förslag har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att 1952 års sjuårsplan för fartygsbyggnader m. m. i enlighet med förslaget vidgas med 5,5 miljoner kronor. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att kostnaderna för planen minskas med 1,7 miljon kronor i anledning av det vid 1954 års riksdag fattade beslutet att överföra vissa lönekostnader från förevarande anslag till avlöningsanslag.

Utskottet anser sig vidare böra tillstyrka av departementschefen begärda beställningsbemyndiganden för nästa budgetår å 7,5 miljoner kronor, av vilket belopp 5,5 miljoner kronor avse sjuårsplanen och 2 miljoner kronor försöksverksamhet.

I likhet med departementschefen räknar utskottet med ett anslag av 109 miljoner kronor för att täcka betalningsutfall under budgetåret 1955/56 å äldre och nu föreslagna bemyndiganden. Anslagshöjningen utgör 0,7 miljon kronor.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändringar av planerna för verksamheten under förevarande anslag, som i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med i nämnda statsrådsprotokoll angivna grunder medgiva utläggande av beställningar inom en kostnadsram av 7 500 000 kronor;

c) till *Marinen: Fartygsbyggnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 109 000 000 kronor.

81:o) **Marinen: Anskaffning av vapenmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96, s. 145 och 146) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar å vapenmateriel m. m. inom en kostnadsram av 90 000 000 kronor, dels ock till *Marinen: Anskaffning av vapenmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 000 kronor.

För innevarande budgetår uppgår såväl medgivna beställningsbemyndiganden som anvisade betalningsmedel till 92,5 miljoner kronor.

Marinförvaltningen hemställer för nästa budgetår om beställningsbemyndiganden till ett belopp av 127,5 miljoner kronor samt ett anslag å 107,5 miljoner kronor för fortsatt anskaffning enligt fastställd plan.

Departementschefen räknar för nästa budgetår med att bemyndigande lämnas att utlägga ytterligare beställningar å vapenmateriel m. m. för ett belopp av 90 miljoner kronor samt att ett anslag å samma belopp anvisas.

Vid bifall härtill kommer den 30 juni 1956 bemyndiganden om sammanlagt 206,24 miljoner kronor att icke vara täckta av betalningsmedel.

Utskottet. Med förmålan att anskaffningarna under nästa budgetår avse materiel, upptagen i den av 1953 års riksdag fastställda sexårsplanen, finner utskottet sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om beställningsbemyndigande och anslagsmedel.

Under hänvisning tillika till vad utskottet vid behandlingen i det föregående av anslaget *Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.* anförde rörande anskaffning av brandbilar hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar å vapenmateriel m. m. inom en kostnadsram av 90 000 000 kronor;

b) till *Marinen: Anskaffning av vapenmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 000 kronor.

82:o) **Marinen: Underhåll av fartyg m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, s. 146 och 147), innebärande en anslagsminskning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Underhåll av fartyg m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 45 100 000 kronor.

83:o) **Marinen: Anskaffning av vissa maskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98, s. 147), innebärande en anslagsminskning av 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Anskaffning av vissa maskiner m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kronor.

BIDRAG OCH UNDERSTÖD

84:o) **Marinen: Bidrag till sjövärnsskåren.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100, s. 148 och 149), innebärande en anslagshöjning av 30 000 kronor, avseende kostnader för utbildning av personal för minutkikstationerna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Bidrag till sjövärnsskåren* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

85:o) **Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet. Marinen: Understöd åt föreningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 101 och 102, s. 149 och 150), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Marinen: Bidrag till maritim ungdomsverksamhet* ett reservationsanslag av 16 000 kronor;

b) till *Marinen: Understöd åt föreningar m. m.* ett anslag av 23 000 kronor.

FLYGVAPNET

AVLÖNINGAR M. M. TILL FAST ANSTÄLLD PERSONAL

86:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat. Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 104 och 105, s. 151), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Flygvapnet: Avlöningar till personal å reservstat* ett förslagsanslag av 31 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv* ett förslagsanslag av 950 000 kronor.

87:o) **Flygvapnet: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106, s. 152), innebärande en av belastningen å anslaget för-
anledd anslagsminskning av 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Rekryteringskostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

88:o) **Flygvapnet: Ekiperingsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107, s. 152), innebärande oförändrad medelsanvisning, hem-
ställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Ekiperingsersättningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kronor.

89:o) **Flygvapnet: Avlöningar till viss arbetarpersonal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108, s. 152 och 153), innebärande en av be-
lastningen å anslaget för-
anledd anslagsminskning av 50 000 kronor, hem-
ställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar till viss ar-
betarpersonal* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsan-
slag av 200 000 kronor.

AVLÖNINGAR M. M. TILL VÄRNPLIKTIGA

90:o) **Flygvapnet: Avlöningar m. m. till värnpliktiga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, s. 153), innebärande oförändrad medels-
anvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar m. m. till
värnpliktiga* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag
av 6 200 000 kronor.

91:o) **Flygvapnet: Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts för-
slag (punkt 110, s. 153), innebärande en av belastningen å anslaget för-
anledd anslagshöjning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Familjebidrag* för budget-
året 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

SJUKVÅRD

92:o) **Flygvapnet: Sjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 111, s. 154), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Sjukvård* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

RESEERSÄTTNINGAR M. M.

93:o) **Flygvapnet: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112, s. 154), innebärande en av belastningen å anslaget för-
anledd anslagshöjning av 400 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 700 000 kronor.

EXPENSER M. M.

94:o) **Flygvapnet: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 155), innebärande en av belastningen å anslaget för-
anledd anslagsminskning av 700 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Bränsle m. m.* för budget-
året 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 4 600 000 kronor.

95:o) **Flygvapnet: Telefon m. m. Flygvapnet: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 114 och 115, s. 155 och 156), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Flygvapnet: Telefon m. m.* ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Övriga expenser m. m.* ett reservations-
anslag av 230 000 kronor.

MATHÅLLNING

96:o) **Flygvapnet: Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 116, s. 156 och 157) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 6 500 000 kronor.

Departementschefen beräknar normalportionspriset för nästa budgetår till två kronor 55 öre mot för innevarande budgetår två kronor 60 öre.

Beträffande övriga mathållningskostnader räknar departementschefen med oförändrat 35 öre för man och dag. Den sammanlagda portionskostnaden beräknar departementschefen således till två kronor 90 öre för nästa budgetår.

Med hänsyn till den sålunda beräknade minskningen av dagskostnadsbeloppet samt med ledning av belastningen å anslaget under budgetåret 1953/54 och den beräknade skillnaden i antalet tjänstgöringsdagar för samma budgetår och nästkommande budgetår anser departementschefen sig kunna för budgetåret 1955/56 räkna med ett anslag å 5 500 000 kronor, innebärande en minskning med 1 000 000 kronor.

Utskottet har icke något att erinra mot den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Mathållning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

INTENDENTURMATERIEL M. M.

97:o) **Flygvapnet: Beklädnad m. m. Flygvapnet: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 117 och 118, s. 157—160), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Flygvapnet: Beklädnad m. m.* ett reservationsanslag av 5 200 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Inventarier m. m.* ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

98:o) **Flygvapnet: Tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, s. 160 och 161), innebärande en med beaktande av antalet tjänstgöringsdagar och anslagsbelastningen beräknad anslagshöjning av 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Tvätt* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

ÖVNINGAR M. M.

99:o) **Flygvapnet: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120, s. 161), innebärande en anslagsminskning av 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Övningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 4 600 000 kronor.

100:o) **Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, s. 161), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 18 000 kronor.

FLYGMATERIEL M. M.

101:o) **Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 122, s. 162—165) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits medgiva utläggande av beställningar av flygmateriel m. m. inom en kostnadsram av 520 000 000 kronor, dels ock till Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 443 700 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 443 700 000 kronor, varjämte 1954 års riksdag medgav utläggande av beställningar intill ett belopp av 528 700 000 kronor.

I enlighet med förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1954 års riksdag att sjuårsplanens kostnadsram skulle utökas med 288 miljoner kronor för inköp av ett antal jaktflygplan av utländsk typ. Med hänsyn till att priserna på ifrågavarande flygplan visat sig vara väsentligt högre än de priser, på vilka beräkningen av beloppet 288 miljoner kronor grundats, är det, framhåller departementschefen, icke möjligt att genomföra den planerade anskaffningen inom angiven kostnadsram. Med anledning härav torde enligt departementschefen anskaffningen av utländska jaktflygplan få begränsas. Departementschefen är icke beredd att nu tillstyrka förslag av flygförvaltningen om utökning av kostnadsramen för att ett mot minskningen svarande antal flygplan i stället skall kunna anskaffas i Sverige.

Flygförvaltningen föreslår vidare i sina medelsäskanden för nästa budgetår att sjuårsplanens kostnadsram ökas med 50 miljoner kronor för anskaffning av spaningsflygplan. Departementschefen räknar icke nu med någon ökning av kostnadsramen för detta ändamål. Hinder synes icke möta för Kungl. Maj:t att, om så befinnes lämpligt, inom fastställd kostnadsram anskaffa spaningsflygplan i stället för flygplan av annan typ.

På förslag av Kungl. Maj:t medgav 1954 års riksdag att kostnadsramen fick ökas med 862,5 miljoner kronor för att täcka kostnaderna i anledning av den tekniska utvecklingen. Flygförvaltningen äskade 947,4 miljoner kronor för ändamålet. Ämbetsverket hemställer nu om resterande 85 miljoner kronor. Departementschefen räknar tills vidare icke med någon ytterligare ökning av kostnadsramen med hänsyn till den tekniska utvecklingen.

Enligt departementschefens beräkningar bör anslaget för nästa budgetår uppföras med 443,7 miljoner kronor. För utläggande av beställningar räknar departementschefen med ett bemyndigande av 520 miljoner kronor.

Kostnadsramen för sjuårsperioden 1955/62 kommer att uppgå till 3 107 miljoner kronor. Vid beräkningen av kostnaderna för ifrågavarande sjuårsperiod har departementschefen beaktat att vissa lönekostnader från och med budgetåret 1954/55 överförts till avlöningsanslag.

Vid bifall till departementschefens förslag kommer den 30 juni 1956 beställningsbemyndiganden till ett belopp av 747,3 miljoner kronor att icke vara täckta av betalningsmedel.

Utskottet har funnit sig böra godtaga departementschefens beräkningar av medelsbehovet under förevarande anslag och tillstyrker sålunda, att för nästa budgetår uppföres ett anslag av oförändrat 443 700 000 kronor. För utläggande av beställningar har departementschefen räknat med ett bemyndigande av 520 000 000 kronor mot för närvarande 528 700 000 kronor. Utskottet anser sig även böra tillstyrka detta förslag. Detta innebär, att det av chefen för flygvapnet anmälda behovet av viss anskaffning av spanings- och jaktflygplan icke nu tillgodoses. Utskottet finner i likhet med departementschefen, att detta spørsmål lämpligen bör prövas i samband med ställningstagandet till den allmänna försvarsavvägningen. Utskottet vill i samband härmed understryka angelägenheten av att beslut rörande den fortsatta anskaffningen av flygplan fattas i så god tid, att produktionen av dessa planenligt kan fortgå. Ej heller vad departementschefen i övrigt anfört har föranlett någon utskottets erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 angivits medgiva utläggande av beställningar av flygmateriel m. m. inom en kostnadsram av 520 000 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 443 700 000 kronor.

102:o) **Flygvapnet: Luftförsvarsrobot.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 123, s. 165 och 166) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar för utveckling m. m. av luftförsvarsrobot inom en kostnadsram av 6 000 000 kronor, dels ock till Flygvapnet: Luftförsvarsrobot för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 3 500 000 kronor.

Det förberedande arbete för konstruktion av luftförsvarsrobot som hittills bedrivits har bekostats av medel anvisade under försvarsgrenarnas

materielanslag. Med hänsyn till den betydelse som tillmäts luftförvarsroboten anser departementschefen det erforderligt att medel härutöver ställs till förfogande för fortsatt arbete med dess utveckling och konstruktion. För ändamålet bör på riksstaten uppföras ett särskilt anslag, benämnt Flygvapnet: Luftförvarsrobot. Det synes departementschefen vara lämpligt att verksamheten under anslaget regleras efter samma system med beställningsbemyndiganden, som nu tillämpas på försvarsgrenarnas anslag till anskaffning av tygmateriel m. m. Departementschefen tillstyrker att för nästa budgetår beställningar får utläggas till en kostnad av 6 miljoner kronor och att i betalningsmedel 3,5 miljoner kronor anvisas.

Utskottet finner goda skäl tala för att i riksstaten uppföres ett särskilt anslag för här ifrågavarande ändamål. Mot den föreslagna medelsanvisningen har utskottet icke något att erinra. Utskottet finner i likhet med departementschefen lämpligt, att verksamheten under anslaget regleras efter samma system med beställningsbemyndiganden, som nu tillämpas på försvarsgrenarnas anslag till anskaffning av tygmateriel m. m. Utskottet tillstyrker, att kostnadsramen för bemyndigandet fastställs i enlighet med förslaget.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar för utveckling m. m. av luftförvarsrobot inom en kostnadsram av 6 000 000 kronor;

b) till *Flygvapnet: Luftförvarsrobot* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 3 500 000 kronor.

103:o) **Flygvapnet: Drift och underhåll av flygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124, s. 166—169) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 87 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 95 400 000 kronor.

Anslaget för budgetåret 1953/54 var beräknat på grundval av 182 000 timmars effektiv flygtid. Vid anmälan av förevarande anslag i 1954 års statsverksproposition räknade departementschefen med att den av departementschefen föreslagna medelsanvisningen för innevarande budgetår skulle medge en mindre ökning av nämnda flygtid. Flygförvaltningen hemställer för nästa budgetår att anslaget uppföres med belopp som medger en effektiv flygtid av 187 500 timmar. Departementschefen är icke beredd att tillstyrka ämbetsverkets förslag. Departementschefen räknar med en effektiv flygtid under budgetåret 1955/56 av 183 000 timmar.

Ämbetsverket har anmält att 17 miljoner kronor erfordras för att om-

ställa driften vid flygvapnets verkstäder. Flygförvaltningen disponerar numera 8 miljoner kronor för detta ändamål. Kvarstående medelsbehov förutsättes få täckas genom ianspråktagande av medel anvisade under förevarande anslag och anslaget till anskaffning av flygmateriel m. m.

Vid anmälan av förevarande anslag till 1954 års statsverksproposition förutsatte departementschefen att reservationsmedel under anslaget fick tagas i anspråk för att öka lagerhållningen av drivmedel. Genom beslut den 24 september 1954 medgav Kungl. Maj:t att av medel under anslaget 7 miljoner kronor fick tagas i anspråk för angivet ändamål.

Enligt departementschefens beräkningar erfordras för nästa budgetår en medelsanvisning under förevarande anslag på 87 miljoner kronor.

Utskottet anser sig böra godtaga den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen och tillstyrker alltså, att medel anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drift och underhåll av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 87 000 000 kronor.

104:o) **Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125, s. 169), innebärande en med beaktande av anslagsbelastningen och flygtid beräknad anslagsminskning av 700 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 4 300 000 kronor.

105:o) **Flygvapnet: Anskaffning av drivmedelsutrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126, s. 169 och 170), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Anskaffning av drivmedelsutrustning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 2 400 000 kronor.

106:o) **Flygvapnet: Ökning av drivmedelslagringen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 127, s. 170 och 171), att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.

Flygförvaltningen framlade i särskild skrivelse den 13 augusti 1953 en plan för ökning av drivmedelslagringen, avseende budgetåren 1954/58. Ökningen betingas av att reaktionsdrivna flygplan är mera bränslekrävande

än propellerdrivna flygplan. Ämbetsverket hemställde i nämnda skrivelse om ett anslag för innevarande budgetår å 10,08 miljoner kronor. Vid anmälan av anslaget till drift och underhåll av flygmateriel m. m. i 1954 års statsverksproposition (bil. 6, s. 144) upptogs förevarande fråga till behandling. Därvid biträdde förslaget att öka lagerhållningen av drivmedel. Anskaffningen ansågs emellertid böra bedrivas i en långsammare takt än den flygförvaltningen föreslagit. För inköp av drivmedel under budgetåret 1954/55 beräknades kunna tagas i anspråk 6 å 7 miljoner kronor av reservationsbehållningen under anslaget till drift och underhåll av flygmateriel m. m.

Genom beslut den 24 september 1954 medgav Kungl. Maj:t att av medel under anslaget till drift och underhåll av flygmateriel m. m. 7 miljoner kronor fick tagas i anspråk för ökning av drivmedelslagringen.

Departementschefen föreslår, att under nästa budgetår drivmedel anskaffas till ett belopp av 3 miljoner kronor för ifrågavarande lagerökning. Medlen synes departementschefen böra anvisas under ett särskilt anslag, benämnt Flygvapnet: Ökning av drivmedelslagringen.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Flygvapnet: Ökning av drivmedelslagringen* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.

BIDRAG OCH UNDERSTÖD

107:o) **Flygvapnet: Understöd åt privatflyget.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 129, s. 172 och 173) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Vidare har i en inom första kammaren av herr *Hällgren* väckt motion (I: 215) hemställts, att förevarande anslag måtte uppföras med 325 000 kronor.

Beträffande motiveringen hänvisas till motionen.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 325 000 kronor.

Lufthälsstyrelsen har föreslagit, att anslaget höjes med 116 000 kronor.

Departementschefen framhåller att en intensifierad segelflygutbildning otvivelaktigt skulle leda till besparingar å anslag för flygvapnets verksamhet genom att färre flygelever skulle behöva antagas. Med hänsyn härtill finner departementschefen det vara av vikt att en intensifiering av nämnda utbildning åstadkommes. Departementschefen föreslår därför att förevarande anslag ökas med 75 000 kronor och således uppföres med 400 000 kronor.

Utskottet vill erinra om att riksdagens revisorer i sin föregående år avgivna berättelse framställt vissa erinringar beträffande privatflygets ställning i statsbidragshänseende. Utskottet kommer att i annat sammanhang behandla detta spörsmål. Riksdagens ställningstagande till den av revisorerna gjorda anmärkningen, som utmynnar i att berörda fråga bör bli föremål för närmare prövning, synes enligt utskottets mening icke föregripas av att nu förevarande punkt behandlas av riksdagen. Utskottet, som tillstyrker att statsunderstöd beviljas privatflyget jämväl för budgetåret 1955/56, finner sig beträffande medelsanvisningens storlek icke böra frångå Kungl. Maj:ts förslag. Härav följer, att den i ämnet väckta motionen avstyrkes av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 215, till *Flygvapnet: Understöd åt privatflyget* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Vissa för försvaret gemensamma ändamål

KRIGSARKIVET

108:o) **Krigsarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, s. 174 och 175), innebärande en anslagsminskning av 3 000 kronor, som föränledes av förändringar beträffande personal i reglerad befordringsgång, löneklassuppflyttningar m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	74 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	30 450
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	141 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 450
	<hr/>
	Summa kronor 281 900

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	18 900
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 263 000

b) till *Krigsarkivet: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 263 000 kronor.

109:o) **Krigsarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, s. 176), innebärande en anslagshöjning av 7 000 kronor, som föranledes av att nya magasin för arkivalier beräknas skola tagas i bruk under nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 39 000 kronor.

110:o) **Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133, s. 176), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 kronor.

ARMÉMUSEUM

111:o) **Armémuseum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, s. 176 och 177), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för armémuseum, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	99 000
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	18 350
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	25 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	17 750
	<hr/>
	Summa kronor 160 100

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	13 100
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 147 000

b) till *Armémuseum: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 147 000 kronor.

112:o) **Armémuseum: Omkostnader.** **Armémuseum: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 135 och 136, s. 177 och 178), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Armémuseum: Omkostnader* ett förslagsanslag av 37 000 kronor;

b) till *Armémuseum: Samlingars konservering m. m.* ett reservationsanslag av 12 000 kronor.

FÖRSVARETS FORSKNINGSANSTALT

113:o) **Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 137, s. 179—184) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för försvarets forskningsanstalt, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 230 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 967 000 kronor.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1954:110 beslöt föregående års riksdag att en viss utbyggnad av forskningsanstaltens organisation skulle genomföras under innevarande budgetår. I sina anslagsäskanden för nästa budgetår begär forskningsanstalten en höjning av medelsanvisningen med 1 008 000 kronor främst för anställande av ytterligare forskare i ledande ställning. Departementschefen finner det för egen del angeläget att för nästa budgetår en ytterligare utbyggnad av anstaltens organisation kommer till stånd, innebärande främst en ökning av antalet befattningar för sådana forskare. I anslutning härtill erinrar departementschefen om att statsutskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande i anledning av nämnda proposition (SU nr 134) uttalade att den år 1954 beslutade förstärkningen av forskarresurserna fick anses utgöra ett led i en successiv utbyggnad av anstalten.

Vad först angår forskningsanstaltens kansli har, på grundval av en inom anstalten verkställd översyn av den administrativa verksamheten inom anstalten, förslag framlagts om ändrad organisation och förstärkning av kansliet. Departementschefen finner det ändamålsenligt att de administrativa ärendena i större utsträckning än för närvarande sammanföres till kansliet. För att möjliggöra en sådan koncentration föreslår departementschefen att kansliet förstärkes med en amanuens för allmänt administrativa ärenden. För ärenden rörande skyddstjänst, anstaltens byggnader m. m. bör enligt departementschefen utnyttjas den nuvarande, för kansliet avsedda tjänsten för förste byråingenjör i Ce 29. Med hänsyn till den förändring de med tjänsten förenade arbetsuppgifterna härvid undergår föreslås att tjänsten omvandlas till en byråingenjörstjänst i Ce 27.

Beträffande avdelningarna föreslår departementschefen, att för nästa budgetår tjänster tillkommer för tre laboratoriechefer eller laboratorer i högst Cp eller Cr 10, tre laboratoriechefer eller laboratorer i högst Ce 33, fyra laboratorer eller förste forskningsingenjörer i högst Ce 31 och två förste forskningsingenjörer eller forskningsingenjörer i högst Ce 29. En tjänst för forskningsingenjör i Ce 27 föreslås samtidigt skola indragas.

Genom beslut den 8 oktober 1954 har Kungl. Maj:t fastställt arvoden till ledamöterna i forskningsanstaltens styrelse samt till överbefälhavarens representant i denna. Beslutet föranleder en uppräknig av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.

Utskottet vill erinra om att föregående års riksdag beslöt, att en viss utbyggnad av forskningsanstaltens organisation skulle genomföras under innevarande budgetår. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 134 underströk utskottet den militärtekniska forskningens betydelsefulla uppgift för vårt lands försvar och uttalade, att den då beslutade förstärkningen av forskarresurserna finge anses utgöra ett led i en successiv utbyggnad av anstalten. Då detsamma gäller det av departementschefen nu framlagda förslaget om ytterligare utökning av antalet ledande forskarbefattningar, vill utskottet tillstyrka, att denna förstärkning kommer till stånd.

Den föreslagna omorganisationen av forskningsanstaltens kansli och därmed förenade personalförändringar har icke givit utskottet anledning till erinran. Kostnadsberäkningarna i övrigt tillstyrkas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för försvarets forskningsanstalt, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1955 föreslagit;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	560 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	13 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 234 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	422 200
	<hr/>
	Summa kronor 3 230 000

c) till *Försvarets forskningsanstalt*: Avlöningar för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 3 230 000 kronor.

114:o) **Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, s. 184), innebärande en anslagshöjning av 25 000 kronor, som föranledes av belastningen å anslaget samt av den under forskningsanstaltens avlöningsanslag föreslagna utökningen av anstaltens personaluppsättning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 525 000 kronor.

115:o) **Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 139, s. 184 och 185) att dels till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kronor, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva att därutöver beställningar av materiel för försvarets forskningsanstalts verksamhet må utläggas inom en kostnadsram av 1 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 10 000 000 kronor.

Departementschefen anser det angeläget att forskningsverksamheten på försvarets område ytterligare intensifieras. Med hänsyn härtill och då departementschefen under forskningsanstaltens avlöningsanslag tillstyrkt fortsatt utbyggnad av forskningsanstaltens personalresurser, föreslås en ökning av medelsanvisningen under förevarande anslag. Departementschefen förordar att anslaget uppföres med 12 000 000 kronor, vilket innebär en ökning med 2 000 000 kronor. Därvid förutsätter departementschefen, att erforderliga kostnader för utveckling av elektronrör m. m. liksom under innevarande budgetår skall bestridas från förevarande anslag, i den mån icke andra medel står till förfogande för detta ändamål. Liksom för innevarande budgetår bör enligt departementschefen utverkas riksdagens bemyndigande att medgiva anstalten att utlægga materielbeställningar intill ett belopp av 1 500 000 kronor utöver anvisade medel.

Departementschefen räknar med att anstalten även för nästa budgetår mot särskild ersättning skall utföra forsknings- och utvecklingsuppdrag för försvarsgrensförvaltningarnas och andra uppdragsgivares räkning i ungefär samma omfattning som för närvarande.

Utskottet har med hänsyn till angelägenheten av en intensifiering av forskningsverksamheten under anstaltens avlöningsanslag tillstyrkt fortsatt utbyggnad av anstaltens personalresurser. Till följd härav torde nu ifrågavarande anslag böra höjas. Utskottet vill tillstyrka, att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag ökningen bestämmes till 2 000 000 kronor och att anslaget alltså uppföres med 12 000 000 kronor.

Utskottet finner sig vidare böra tillstyrka, att liksom för innevarande budgetår forskningsanstalten bemyndigas att utöver anslaget utlægga materielbeställningar inom en kostnadsram av 1 500 000 kronor.

Vad departementschefen i övrigt anfört under nu ifrågavarande punkt har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) till *Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kronor;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva att därutöver beställningar av materiel för försvarets forskningsanstalts verksamhet må utläggas inom en kostnadsram av 1 500 000 kronor.

116:o) **Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140, s. 186), innebärande en anslagshöjning av 75 000 kronor, som föranledes av den föreslagna utökningen av forskningsanstaltens organisation, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

FÖRSVARETS SOCIALBYRÅ

117:o) **Försvarets socialbyrå: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, s. 186 och 187), innebärande en anslagsminskning av 7 000 kronor, som föranledes av, förutom automatiska kostnadsändringar, indragning av en kanslibiträdestjänst i Ce 11, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets socialbyrå att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	40 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 350
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	165 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	23 350
	<hr/>
	Summa kronor 237 000

b) till *Försvarets socialbyrå: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 237 000 kronor.

118:o) **Försvarets socialbyrå: Omkostnader. Försvarets socialbyrå: Vissa civilianställningsåtgärder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 142 och 143, s. 188 och 189), innebärande av den minskade verksamheten föranledda anslagsminskningar av beträffande förstnämnda anslag 4 000 kronor och beträffande sistnämnda anslag 35 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Försvarets socialbyrå: Omkostnader* ett förslagsanslag av 133 000 kronor;

b) till *Försvarets socialbyrå: Vissa civilianställningsåtgärder* ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

FÖRSVARSHÖGSKOLAN

119:o) **Försvvarshögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 144, s. 189—192) att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för försvarshögskolan, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Försvvarshögskolan: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 194 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 162 000 kronor.

Departementschefen föreslår, förutom automatiska kostnadsändringar, att vid försvarshögskolan inrättas en beställning för överstelöjtnant eller major i Ma 33 eller Ma 30, avsedd för heltidstjänstgörande lärare ur flygvapnet. För att motverka härigenom uppkommande merkostnader föreslås att två tidigare för flygförvaltningen avsedda kaptensbeställningar vid flygvapnet skola indragas. Departementschefen avser att framlägga förslag härom vid den slutliga behandlingen av flygvapnets allmänna avlöningsanslag. Med hänsyn till de senaste årens erfarenhet rörande arbetsbelastningen för den administrativa personalen vid skolan anser departementschefen sig vidare böra tillstyrka att vid skolan inrättas en arvodesbefattning för expeditionsunderofficer i 1:22.

Utskottet finner skäl tala för inrättande vid försvarshögskolan av en beställning i Ma 33 eller Ma 30, avsedd för heltidstjänstgörande lärare ur flygvapnet, och tillstyrker departementschefens förslag härom. Mot den verkställda kostnadsberäkningen har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) på personalförteckningen för försvarshögskolan uppföra ytterligare en beställning för överstelöjtnant eller major i lönegrad Ma 33 eller Ma 30;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	92 700
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	30 400
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	57 230
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	14 600
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	20 670
	<hr/>
	Summa kronor 215 600

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	21 600
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 194 000

c) till *Försvarshögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 194 000 kronor.

120:o) **Försvarshögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145, s. 192), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarshögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 89 000 kronor.

FÖRSVARETS LÄROVERK

121:o) **Försvarets läroverk: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 146, s. 193—195) att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för försvarets läroverk, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Försvarets läroverk: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 740 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 870 000 kronor.

Departementschefen räknar för nästa budgetår med en minskning med två adjunktstjänster i Ce 27 och en ökning med en adjunktstjänst i reglerad befordringsgång. Departementschefen förutsätter därjämte att två adjunktstjänster i Ca 29 tills vidare icke utnyttjas. Den totala kostnaden för timarvoden beräknas för nästa budgetår till i runt tal 47 400 kronor, vilket i

förhållande till det belopp, som för ändamålet inrymts i anslaget för innevarande budgetår, innebär en minskning med 69 800 kronor.

Utskottet tillstyrker den föreslagna personaländringen ävensom kostnadsberäkningarna och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) ur personalförteckningen för försvarets läroverk utsluta två tjänster för adjunkt i lönegrad Ce 27;

b) fastställa följande avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	498 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	4 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	146 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	90 000
	<hr/>
	Summa kronor 740 000

c) till *Försvarets läroverk: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 740 000 kronor.

122:o) **Försvarets läroverk: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, s. 195), innebärande en av belastningen å anslaget för- anledd anslagsminskning av 8 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 77 000 kronor.

FÖRSVARETS BREVSKOLA

123:o) **Försvarets brevskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148, s. 195 och 196), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets brevskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	38 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	1 560
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	72 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	16 540
	<hr/>
	Summa kronor 129 000

b) till *Försvarets brevskola: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 kronor.

124:o) **Försvarets brevskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 197), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets brevskola: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

SJUKVÅRDSMATERIEL M. M.

125:o) **Sjukvårdsmateriel. Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 150 och 151, s. 197 och 198), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Sjukvårdsmateriel* ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor;

b) till *Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.* ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSFÖRRÅD

126:o) **Försvarets sjukvårdsförråd: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 198—201), innebärande en anslagsminskning av 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsförråd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	35 800
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	58 300
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	27 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	233 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	43 400

Summa kronor 398 000

Särskilda uppfördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	35 000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 363 000

b) till *Försvarets sjukvårdsförråd: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 363 000 kronor.

127:o) **Försvarets sjukvårdsförråd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 201), innebärande en anslagshöjning av 10 000 kronor, som föranledes av att verksamheten vid de nya centralförorden i Säter och Tandsbyn nu kommit i gång, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets sjukvårdsförråd: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

GARNISONSSJUKHUSEN

128:o) **Garnisonssjukhusen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 154, s. 202—207) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för garnisonssjukhusen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för garnisonssjukhusen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Garnisonssjukhusen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 150 000 kronor, varvid såsom inkomster under avlöningsanslaget räknats med 5 325 000 kronor.

Departementschefen föreslår att vid garnisonssjukhuset i Boden inrättas en tjänst för specialist i ortopedi vid kirurgiska avdelningen. Tjänsten synes tills vidare böra avses för förste underläkare i Cg 26.

Departementschefen föreslår vidare att för barnmorskor avsedda fem överskötersketjänster i Ca 14 och en sjukskötersketjänst i Ce 12 vid garnisonssjukhuset i Boden omvandlas till tjänster för barnmorska. Av de nya tjänsterna föreslås två skola placeras i Ca 14, tre i Ce 14 och en i Ce 12. Departementschefen förutsätter att ändringen, såvitt avser utbyte av tre ordinarie överskötersketjänster mot extra ordinarie barnmorsketjänster, genomföres efter hand som innehavarna av de nu befintliga tjänsterna avgår. Dessa överskötersketjänster bör enligt departementschefen föras på övergångsstat.

Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av För flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslås att den nuvarande tjänsten för biträdande köksföreståndare i Ce 14 uppflyttas till Ce 16.

Enligt departementschefens förslag bör under förevarande anslag inrättas en tjänst för apotekare i Cg 27, avsedd för militärapotekets filialapotek i Boden, tillika läkemedelscentral och sjukhusapotek. För ifrågasvarande apotekare synes departementschefen böra gälla samma lönevillkor m. m. som för apotekare i Cg 27 vid militärapoteket.

Det förutsättes liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare pröva behovet av extra och lägre extra ordinarie personal vid garnisons-sjukhusen. Departementschefen räknar härvidlag med ett ökat medelsbehov av 92 000 kronor.

Enligt beslut av 1948 års riksdag skall de vårdavgifter, som inflyter såsom ersättning för vård av civila patienter vid garnisonssjukhusen, redovisas såsom inkomster under garnisonssjukhusens avlönings- och omkostnadsanslag. I enlighet med förslag av civilförvaltningen och sjukvårdsstyrelsen beräknar departementschefen dessa inkomster för nästa budgetår till 8 605 000 kronor, varav 5 805 000 kronor anses böra redovisas under avlöningsanslaget.

Utskottet, som erinrar om att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts förslag under bilaga 2 i årets statsverksproposition, såvitt nu är i fråga, har icke något att erinra mot de föreslagna personaländringarna och kostnadsberäkningarna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) dels på personalförteckningen för garnisonssjukhusen uppföra två tjänster för barnmorska i lönegrad Ca 14, dels från förteckningen utesluta två tjänster för översköterska i samma lönegrad, dels ock på övergångsstat föra tre tjänster för översköterska i lönegrad Ca 14;

b) fastställa följande avlöningsstat för garnisonssjukhusen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	543 000
2. Arvoden till pensionerad personal i arvodesbefattningar, <i>förslagsvis</i>	95 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	300 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 145 000
5. Avlöningar till viss arbetarpersonal, <i>förslagsvis</i> ...	130 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	837 000

Summa kronor 6 050 000

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	70 000
Ersättning från pensionsstyrelsen för lön åt läkare vid reumatikeravdelningen vid garnisonssjuk- huset i Boden, <i>förslagsvis</i>	25 000
Vårdavgifter, <i>förslagsvis</i>	5 805 000
	<hr/>
Nettoutgift kronor	150 000

c) till *Garnisonssjukhusen: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

129:o) **Garnisonssjukhusen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 207 och 208), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Garnisonssjukhusen: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

130:o) **Garnisonssjukhusen: Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 208 och 209), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	37 700
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	12 840
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	8 340
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	294 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	11 620
	<hr/>
Summa kronor	364 500

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	8 500
	<hr/>
Nettoutgift kronor	356 000

b) till *Garnisonssjukhusen: Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 356 000 kronor.

MILITÄRAPOTEKET

131:o) **Militärapoteket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 157, s. 209—211) att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56, dels ock till Militärapoteket: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 397 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 409 000 kronor.

Departementschefen föreslår att medel för nästkommande budgetår beräknas för avlöande av ett tekniskt biträde i Cg 8 med tjänstgöring å apotekets analytiska laboratorium samt att 3 tjänster för biträde i Cg 6 upptages såsom extra ordinarie.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för militärapoteket att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	25 700
2. Arvode till pensionerad personal i arvodesbefattning, <i>förslagsvis</i>	12 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	468 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	74 000
<u>Summa kronor</u>	<u>580 500</u>

Särskilda uppbördsmedel

Pensionsmedel, <i>förslagsvis</i>	8 500
Överskott på förrådstitel, <i>förslagsvis</i>	175 000
<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>397 000</u>

b) till *Militärapoteket: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 397 000 kronor.

132:o) **Militärapoteket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158, s. 211 och 212), innebärande en anslagsminskning av 5 000 kronor, vilket belopp svarar mot förutsedd ökning av inkomsterna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärapoteket: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 52 000 kronor.

FÖRSVARETS TANDVÅRD

133:o) **Försvarets tandvård: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 212 och 213), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för försvarets tandvård, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1955/56:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 316 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	174 000
	Summa kronor 1 490 000

b) till *Försvarets tandvård: Avlöningar* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 490 000 kronor.

134:o) **Försvarets tandvård: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, s. 213), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets tandvård: Omkostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 265 000 kronor.

CENTRALA VÄRNPLIKTSBYRÅN

135:o) **Centrala värnpliktsbyrån: Adresseringsmaskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 214 och 215), innebärande en anslagsminskning av 30 000 kronor, som föranletts av att inskrivningsförrättningarna åter skola omfatta endast en årsklass, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Centrala värnpliktsbyrån: Adresseringsmaskiner m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

INSKRIVNINGSVÄSENDET

136:o) **Inskrivningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 215 och 216), innebärande en anslagsminskning av 550 000 kronor, som föranletts dels av återgång till inskrivningsförrättningar av normal omfattning, dels av belastningen å anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inskrivningskostnader* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kronor.

137:o) **Inskrivningsrådet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 216), innebärande en anslagsminskning av 1 000 kronor, som i huvudsak föranletts av återgången till inskrivningsförrättningar av normal omfattning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inskrivningsrådet* för budgetåret 1955/56 anvisa ett anslag av 9 000 kronor.

VISSA ÖVRIGA GEMENSAMMA ÄNDAMÅL

138:o) **Vissa specialundersökningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 217), innebärande en anslagshöjning av 75 000 kronor, avseende kostnader för påbörjande av blodgruppsbestämning av frivillig krigstjänstpersonal samt ökade kostnader för skärmbildsundersökningar av värnpliktiga m. fl., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa specialundersökningar m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

139:o) **Personalvårdsverksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 166, s. 218 och 219) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 255 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 210 000 kronor.

Utbildningen i medborgarkunskap är i stor utsträckning samordnad med kurserna för personalvårdspersonal. Då vissa fördelar synes kunna vinnas genom att utgifterna för angivna ändamål bestrides från samma anslag, föreslår departementschefen att medel till utbildningen i medborgarkunskap i fortsättningen anvisas under nu förevarande anslag. I anslutning härtill torde anslaget benämning böra jämkas.

Departementschefen föreslår att anslaget för nästa budgetår uppföres med 255 000 kronor. Förslaget innebär att anslaget uppräknas med 45 000 kronor, motsvarande det belopp, som för närvarande från anslaget till försvarsupplysning utgår till utbildning i medborgarkunskap.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anfört, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Personalvårdsverksamhet m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 255 000 kronor.

140:o) **Försvarsupplysning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 167, s. 219—221) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 140 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 180 000 kronor.

Under anslaget Personalvårdsverksamhet m. m. har föreslagits att medel för utbildning i medborgarkunskap i fortsättningen anvisas från nämnda anslag. I anledning härav minskar belastningen å förevarande anslag med 45 000 kronor.

Departementschefen föreslår att 5 000 kronor avses för studier angående psyckrigsföring.

Anslaget för nästa budgetår föreslås således böra upptagas med (180 000 — 45 000 + 5 000 =) 140 000 kronor.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Försvarsupplysning* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 140 000 kronor.

141:o) **Fritidsundervisning. Försvarsfilm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 168 och 169, s. 221 och 222), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Fritidsundervisning* ett reservationsanslag av 250 000 kronor;

b) till *Försvarsfilm* ett reservationsanslag av 520 000 kronor.

142:o) **Publikations- och blankettryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 170, s. 222 och 223), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagsökning av 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Publikations- och blankettryck* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 2 400 000 kronor.

143:o) **Lottaorganisationen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 171, s. 223) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

Vidare har i förberörda båda likalydande motioner I: 328 av herr *Osvald* och II: 398 av herrar *Sjölin* och *Strandh* hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag måtte höjas med 40 000 kronor till 640 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 600 000 kronor.

Överstyrelsen för Riksförbundet Sveriges Lottakårer har beräknat medelsbehovet för budgetåret 1955/56 till i runt tal 1 670 000 kronor.

Försvarets civilförvaltning anser sig icke kunna tillstyrka någon höjning av anslaget.

Departementschefen anser sig alltjämt icke kunna tillstyrka någon höjning av anslaget utan förordar att detsamma uppföres med oförändrat belopp.

Utskottet. Av skäl, som utskottet anfört under punkt 59 i det föregående, finner utskottet sig icke böra förorda höjning av nu ifrågavarande anslag. Det motionsvis gjorda yrkandet avstyrkes alltså.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

144:o) **Vissa signalförbindelser m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 172, s. 223—225) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar av signalmateriel m. m. inom en kostnadsram av 8 000 000 kronor, dels ock till Vissa signalförbindelser m. m. för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 5 000 000 kronor, varutöver Kungl. Maj:t medgivits utlägga beställningar på materiel inom en kostnadsram av 10 000 000 kronor.

Chefen för försvarsstaben framlägger i sina medelsäskanden för nästa budgetår en plan rörande medelsbehovet under anslaget för tioårsperioden 1955/56—1964/65. Kostnaderna för de i planen upptagna materielanskaffningarna m. m. uppgår till sammanlagt 87 996 000 kronor, varav 10 729 000 kronor belöper på underhåll och återstoden, 77 267 000 kronor, på nyanskaffning av materiel m. m. I planen föreslås införandet av ett bemyndigandesystem, som dock icke omfattar kostnaderna för underhåll, i enlighet med vad som för närvarande tillämpas beträffande försvarsgrenarnas materielanslag.

Den framlagda planen avser bland annat utbyggnad av fasta radiolänkförbindelser, anskaffning av operativa trådförbindelser och komplettering av krigstelegrafnätet. Medel har vidare beräknats för fortsatt utbyggnad av signalanläggningar för fullträffsäkra uppehållsplatser i enlighet med generalplanen för dessa, fortsatt anskaffning av kryptomateriel, underhåll m. m.

För nästa budgetår hemställer försvarsstabschefen dels om bemyndigande att utlägga beställningar på materiel m. m. inom en kostnadsram av 11 480 000 kronor och dels om ett anslag på 8 978 000 kronor.

Under en annan anslagsrubrik, »Vissa gemensamma telemedel», äskar chefen för försvarsstaben härjämte ytterligare 600 000 kronor för anskaffning av viss materiel.

Departementschefen framhåller att av den uppgjorda tioårsplanen framgår att betydande nyanskaffningar av signalmateriel m. m. anses nödvändiga under de närmaste åren. Departementschefen finner det vara angeläget att de brister som föreligger inom ifrågavarande område snarast möjligt blir täckta. Det ekonomiska läget gör det emellertid nödvändigt att anskaffnings- och anläggningsverksamheten sker i långsammare takt än vad som förutsättes i planen.

Utgifter för de ändamål, för vilka chefen för försvarsstaben för nästa budgetår äskat medel under rubriken Vissa gemensamma telemedel, synes departementschefen få bestridas från förevarande anslag.

Departementschefen biträder förslaget att beträffande förevarande anslag övergå till ett system med beställningsbemyndiganden av samma slag som för närvarande tillämpas beträffande försvarsgrenarnas anslag till anskaffning av tygmateriel. Bemyndigandena torde emellertid även bära omfattande kostnaderna för underhåll.

Departementschefen föreslår för nästa budgetår att bemyndigande utverkas att utlägga beställningar inom en kostnadsram av 8 000 000 kronor och att anslaget uppföres med 6 000 000 kronor. Beställningsverksamheten bör givas en sådan inriktning att behovet av medel för likvidering av beställningarna blir uppdelat på ett flertal budgetår och med i stort sett jämn fördelning på budgetåren.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar av signalmateriel m. m. inom en kostnadsram av 8 000 000 kronor;

b) till *Vissa signalförbindelser m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

145:o) **Anskaffning av taggtråd. Borttagande av pansarhinder m. m. Järnvägskrigsbromateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 173—175, s. 225—227), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Anskaffning av taggtråd* ett reservationsanslag av 500 000 kronor;

b) till *Borttagande av pansarhinder m. m.* ett reservationsanslag av 125 000 kronor;

c) till *Järnvägskrigsbromateriel* ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Diverse

146:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 176 och 177, s. 228) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* ett förslagsanslag av 59 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 663 000 kronor.

147:o) **Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 229 och 230), innebärande en anslagsökning av 50 000 kronor, föranledd av att försvarets fabriksfond för nästa budgetår ansetts från anslaget böra erhålla gottgörelse för räntekostnader för kapital, som intill utgången av innevarande budgetår investerats i en under byggnad varande ammunitionsreservfabrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

148:o) **Ersättning för automobilskatt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180, s. 230), innebärande en anslagshöjning av 1 900 000 kronor, föranledd av ökat antal terrängbilar och släpvagnar samt höjd automobilskatt, hemställer utskottet

att riksdagen må till *Ersättning för automobilskatt* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

149:o) **Ersättning för rustning och rotering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 181, s. 230 och 231), innebärande en anslagsminskning av 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för rustning och rotering* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

150:o) **Resestipendier. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 182—184, s. 231 och 232), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

- a) till *Resestipendier* ett reservationsanslag av 15 000 kronor;
- b) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett reservationsanslag av 350 000 kronor;
- c) till *Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

151:o) **Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, s. 232), innebärande en av belastningen å anslaget föranledd anslagshöjning av 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

152:o) **Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom. Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 186 och 187, s. 232 och 233), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

- a) till *Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom* ett förslagsanslag av 25 000 kronor;
- b) till *Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig*, ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

153:o) **Omskolning av i militärtjänst skadade. Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 189 och 190, s. 233 och 234), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1955/56 anvisa

- a) till *Omskolning av i militärtjänst skadade* ett förslagsanslag av 200 000 kronor;
- b) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

154:o) **Rationaliseringsförsök.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191, s. 234 och 235), avseende medelsanvisning för försök rörande fortsatt mekanisering av redovisningstekniken inom försvaret, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rationaliseringsförsök* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

Uppskjutna frågor

155:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 10: Fortifikationsförvaltningen: Avlöningar, Fortifikationsförvaltningen: Omkostnader,

punkten 31: Armén: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,

punkten 54: Armén: Remontering,

punkten 61: Armén: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond,

punkten 72: Marinen: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,

punkten 99: Marinen: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond,

punkten 103: Flygvapnet: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,

punkten 128: Flygvapnet: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond,

punkten 130: Sjökarteverket: Avlöningar, Sjökarteverket: Omkostnader, Sjökarteverket: Mättnings- och rekognosceringsverksamhet, Sjökarteverket: Bidrag till internationella hydrografiska byrån, Sjökarteverket: Ombyggnad av sjömätningssartyg,

punkten 161: Centrala värnpliktsbyrån: Avlöningar, Centrala värnpliktsbyrån: Omkostnader,

punkten 178: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond samt

punkten 188: Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 15 mars 1955

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, Gillström, Boman, Pålsson, Hesselbom, Sundelin, Gustaf Andersson, Birger Andersson, Thun, Holmqvist, Aastrup och Svärd; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Bergström, Andersson i Malmö, Ståhl, Lindholm, Rubbestad, Svensson i Ljungskile, Åkerström, fröken Elmén, herrar Johansson i Mysinge, Thapper, Persson i Växjö, Karlsson i Olofström, Löfroth och Hjalmarson.

Reservationer

1) vid *punkten 1* (Överbefälhavarens utredning rörande krigsmaktens fortsatta utveckling)

a) av herrar *Karl Andersson, Hesselbom, Åkerström* och *Karlsson* i Olofström

b) av herr *Svensson* i Ljungskile

2) vid *punkten 59* (Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.) av herrar *Boman, Sundelin, Aastrup, Ståhl, Svensson* i Ljungskile och fröken *Elmén*, vilka ansett, att utskottet i anledning av motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, bort föreslå höjning av anslaget och att därför

dels andra och tredje styckena i utskottets yttrande bort ersättas med text av följande lydelse:

»Det är allmänt omvittnat, att den verksamhet, som de frivilliga försvarsorganisationerna bedriva, utgör ett värdefullt komplement till den obligatoriska utbildningen. Det är därför ett vitalt statsintresse, att den arbetskapacitet, varöver dessa organisationer förfoga, och den vilja till personliga uppoffringar och insatser, som där finnes, utnyttjas och stärkes. För att kunna främja den frivilliga rekryteringen och utbildningen är det emellertid angeläget, att organisationerna erhålla erforderlig anslagstilldelning.

Vad beträffar den frivilliga befälsutbildningsrörelsen kan densamma icke effektivisera sitt program i planerlig riktning med hjälp av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget. Här må erinras om att centralförbundet för befälsutbildning icke under senare år erhållit någon anslagshöjning, som föranletts av penningvärdets fall eller av en viss nödvändig koncentrerings av utbildningsverksamheten. Belastningen på förbundet har givit anledning till betydande underskott, som för budgetåret 1953/54 uppgick till inemot 67 000 kronor.

Det har framhållits, att skäl skulle tala för att icke vidtaga några höjningar av anslagen till de frivilliga försvarsorganisationerna, innan statsmakterna tagit ställning till det av överbefälhavaren framlagda förslaget rörande krigsmaktens fortsatta utveckling. Med hänsyn till den betydande medelsknapphet, som föreligger beträffande såväl den frivilliga befälsutbildningsrörelsen som lottaorganisationen, anser utskottet, att en ökad medelstilldelning åtminstone såvitt avser dessa båda organisationer icke kan på något sätt föregripa ett framtida ställningstagande till överbefälhavarens förslag.

Med hänsyn till det anförda vill utskottet i anledning av det motionsvis gjorda yrkandet föreslå, att anslaget till den frivilliga befälsutbildningsrörelsen höjes med 40 000 kronor till 2 340 000 kronor.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, till *Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 2 340 000 kronor.»

3) vid *punkten 61* (Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande) av herrarna *Boman, Sundelin, Aastrup, Ståhl, Svensson* i Ljungskile och fröken *Elmén*, vilka ansett, att första stycket i utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser sig icke böra förorda höjning av nu ifrågavarande anslag. Det motionsvis gjorda yrkandet avstyrkes alltså.»

4) vid *punkten 143* (Lottaorganisationen) av herrarna *Boman, Sundelin, Aastrup, Ståhl, Svensson* i Ljungskile och fröken *Elmén*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Det är enligt utskottets mening angeläget, att lottarörelsen erhåller sådant stöd från statsmakternas sida, att den kan i erforderlig omfattning fullgöra den utbildningsverksamhet för det militära försvarets behov, vid vilken organisationen medverkar. Detta möjliggöres icke av den medelsanvisning av 600 000 kronor, som Kungl. Maj:t äskat för nästa budgetår. Erinras må, att Överstyrelsen för Riksförbundet Sveriges lottakårer beräknat medelsbehovet för nämnda budgetår till 1 670 000 kronor. Under hänvisning i övrigt till vad utskottet anført under punkt 59 i det föregående vill utskottet i enlighet med de i ämnet väckta motionerna, såvitt nu är i fråga, föreslå, att anslaget för nästa budgetår höjes med 40 000 kronor till 640 000 kronor.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 328 och II: 398, såvitt nu är i fråga, till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 640 000 kronor.»

Sthlm 1955. K. L. Beckmans Boktr.